TUNTURILATU 4/2026

Satu Puranen

Pilvikujaisissa Keitelejärvellä.

Keitelejärvi tutuksi melontaretkellä

20

”Jos haluat oppia tuntemaan ystäväsi, ota hänet mukaan erämaahan” *T. Rautapalo-Rapp*

Viides oodi erämaalammelle 4

Tonttupolku johti perille 6

80-vuotiaan juhlat 7–12

Siilin Latu vieraili Susikyrössä 15

Tilinteon hetki

Neljä vuotta puheenjohtajuutta kohta takana. Siis aika miettiä mitä on tänä aikana tapahtunut.

Tätä kirjoittaessani Tunturiladun 80-vuotisjuhla on nurkan takana. Juhliin tulee viime vuosiin nähden ennätysmäärä osallistujia. Myös uusia susia vihitään enemmän kuin moneen viime vuoteen yhteensä. Mitalisadettakin on luvassa. Tämä on hienoa asia.

Olemme olleet liiankin pidättyväisiä aktiivisten toimijoidemme muistamisessa. Joskohan nyt tästä eteenpäin olisimme aktiivisempia aktiivisuuden tunnustamisessa.

Selailin vanhoja Tunturilatu-lehtiä ajalta, jolloin aloitin puheenjohtajana. Olen toistuvasti kehottanut aktiivisuuteen ja toiminnan kehittämiseen ja -uudistamiseen. Jollain tasolla tässä on onnistuttu, toisaalla taas onnistuminen ei ole oikea sana.

Tulin joskus kauteni alkuaikoina luvanneeksi nostaa Tunturiladun jäsenmäärää tuntuvasti. Se työ jää pahasti kesken. Valitettavasti.

Ei ollut mukava kuulla, että Kuovza on päättänyt lopettaa toimintansa jäsentensä ikääntymisen johdosta. En hämmästyisi, jos sama ilmoitus tulee vielä toisestakin kerhosta. En hämmästyisi, mutta olisin siitä hyvin pahoillani.

Ne kerhot, jotka vielä ovat edes jotenkuten elinvoimaisia tulee pitää huolta siitä, että toiminta jatkuu ja mukaan otetaan uusia jäseniä ennakkoluulottomasti. Ei pitäydytä menneessä, vaan avoimin mielin otetaan vastaan uusia ehdotuksia eikä teilata etenkään fraasilla ”ei näin ole ennenkään tehty”. Se on turmion tie.

Kämppien käyttöaste on mukavasti lisääntynyt vuosien mittaan. Jotta trendi jatkuisi, kämppien varustelua ja käytettävyyttä tulee lisätä. Enkä käytä tässä konditionaalia ”tulisi”. Yksi tarpeellinen parannus on Kiisalle tulevana kesänä rakennettava kellari ja uusi liiteri. Muitakin uudistuksia pitää tehdä että kämppien käyttö helpottuisi.

Miettii **Paavo**

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti,
joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.
Lehti postitetaan jäsenille
Latu & Polku -lehden kanssa.
Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja 2026:
Paavo Ahonen
Veitsitie 14 A 9, 01640 VANTAA
puh.040 527 4639, pkahonen(at)gmail.com
Toimitussihteeri 2027:
Taina Jääskeläinen
tl_lehti(at)tunturilatu.fi
Tiedotustoimikunta 2026:
Taina Jääskeläinen (pj), Paavo Ahonen, Iitu Gerlin,
Inka Helenius, Mikko Suominen, Satu Ojala
sähköposti: tiedotus(at)tunturilatu.fi
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm, ¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa, koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Asemakuja 2, 32700 HUITTINEN
Painopaikka:
Botniaprint, Kokkola
Ilmestymisaikataulu 2027:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
1	**18.1.**	**24.2.**
2	**19.4.**	**26.5.**
3	**2.8.**	**8.9.**
4	**25.10.**	**2.12.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun
jäsenpalvelun kautta,
puh. 09 8567 7450 tai
jasenpalvelu(at)suomenlatu.fi
tai postitse:
Suomen Latu ry, Jäsenpalvelu,
Olympiastadion
Paavo Nurmen tie 1,
00250 Helsinki

SUOMEN LATU

Vuoden 2027 ensimmäinen lehti
ilmestyy 24. helmikuuta.
Aineistot tähän lehteen on toimitettava
18.1.2027 mennessä osoitteella
tl_lehti(at)tunturilatu.fi

KANNESTA KANTEEN

Petsamo oli osa Suomea 24 vuotta

Janne Lahti, Elina Arminen, Peter Stadius, Sonja Tanhua: Petsamo – Suomen siirtomaa, 336 s. Kustantaja: Tammi

Petsamo tunnetaan osana Suomea, mutta sen historia ja oleminen osana Suomea ovat tuntemattomampia. Kirjan tekijöillä on oma ajatuksensa kirjan teosta ja siinä korostuu se, miten Suomi toi omia tapojaan, hallintomuotojaan ja ikään kuin toimi valloittajana ja halusi muuttaa Petsamon suomalaiseksi alueeksi.

Kirjan alussa on selvitetty Petsamon ja Kuolan niemimaan kuulumisesta Venäjään. Kolttasaamelaisten historiaa on avattu tutkijoiden silmin. Petsamoon suuntautui useita retkikuntia. Geologi **Wilhelm Ramsay** tuli siihen tulokseen, että koko Skandinavia, Suomi ja Kuolan niemimaa oli yhtenäinen graniittiperuskallioalue, jonka hän nimesi Fennoskandiaksi.

Petsamoon suuntautui useita sotaretkiä, kunnes 1920 Tarton rauhassa Petsamosta tuli osa Suomea. Jo 1918 **Väinö Voionmaa** esitti pamfletissaan ”Suomi Jäämerelle”, että juuri itsenäistyneen maan pitäisi saada paikka Jäämeren rannalta.

Voionmaa olikin mukana Tarton rauhanneuvotteluissa ja pääsi näin vaikuttamaan toiveensa toteuttamiseen. Suomi luopui Karjalan Repolan ja Porojärven kunnista ja sai Petsamon. Rauhansopimus solmittiin 14.10.1920.

Kolttasaamelaisten elämä muuttui. Petsamossa oli tuolloin noin 1500 asukasta. Erikoista oli sekin, että asiakirjojen mukaan kukaan ei omistanut maata, jossa oli viljelty ja eletty.

Valtion oli helppo jakaa maita ja tätä varten valtio antoi vuonna 1925 Petsamon asutuslain. Eriarvoisuutta oli. Petsamon ja Paatsjoen lapsista puolet jäi ilman opetusta 1920–1944.

Vuonna 1920 Petsamoa asuttivat kolttasaamelaiset, norjalaiset, venäläiset ja karjalaiset. Petsamon väkiluku kasvoi 1940-luvulle tultaessa yli 5000:een. Valtaosa muuttajista oli suomalaisia.

Luonnon läheisyyttä kuvaa **Uuno Kailaan** ”Petsamon laulusta” otettu lainaus: *On maa lumen tuiskun ja pakkasten – kaukainen, kaunis ja tyly—karu, kaunis, on Petsamon maa.*

Uskollisuudenvala vannottiin Suomelle ja kaikki asukkaat kutsuttiin valan vannomiseksi Petsamon pallokentälle. Niin petsamolaisista tuli suomalaisia.

Koulu tuli 1922 ja lasten piti alkaa suomen opiskelu. Nikkelin kaivaminen lisäsi väkimäärää. 1600 kaivosmiestä oli töissä ja parituhatta oli tulossa. Äkkiä kaikki kuitenkin loppui, kun Petsamo menetettiin 1944 Neuvostoliitolle.

Monitahoinen ja mielenkiintoinen kirja, joka avaa lukijalle, mikä Petsamo oli ja mitä siitä on kirjoitettu. Heinäsaarten kansallispuisto perustettiin 1938. Jäämeren tietä rakennettiin. Paljon mielenkiintoista ja erityisesti kolttasaamelaisten elämää on kuvattu hyvin. Kuvat ovat mustavalkoisia ja viitteistä löytyy luettavaa vuosiksi.

Antti Karlin

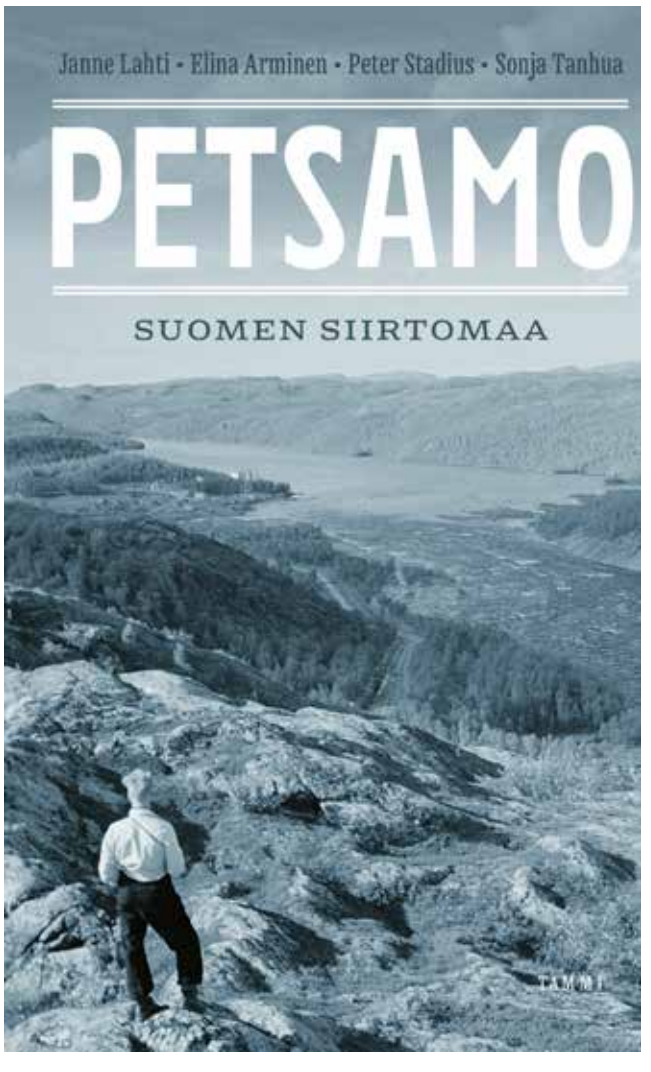

Ikäsusi Väinö Martikainen

Aktiivisen tunturilatulaisen **Väinö Martikaisen** (1934–2026) vaellus maallisilla selkosilla päättyi lokakuussa. Pitkät ovat olleet hänen kulkemansa polut ja hiihtämänsä ladut tuntureilla sekä eräamaissa. Lukuisat ovat olleet monissa järjestötöissä ja talkoissa tehdyt päivät. Tunturiladun piirissä hänet tunnettiin ”Väiskinä”, VR:llä työkaverit tunnistivat hänet ”Vänninä”.

Väiski oli viimeisin vuonna 1967 perustetun Kolbman perustajajäsenistä. Tunturiladussa hän on toiminut johtokunnassa ja Susivaliokunnan puheenjohtajana. Tunturisusi hänestä tuli 1967 ja Ikäsudeksi numerolla 46 hänet vihittiin 1979. Kolbman puheenjohtajana hän toimi kahteen otteeseen yhteensä kuutisen vuotta ja useita vuosia sihteerinä.

Tunturilatulaisten rakentaman Sudenpesän peruskorjauksessa 1970 Väiski oli aktiivisena toimijana ja taas uudelleen rakentamisessa 1985 hän toimi Tunturiladun talkooporukan vetäjänä. Tunturiladun kämppien rakentamisessa Väiski on usein ollut mukana timpurina.

Pitkät ”Kveenihiihdot” olivat Väiskin ideoimia ja vetämiä hiihtovaelluksia. Neljänä talvena kolbmalaisten ryhmä hiihti eteläisestä Lapista Rovaniemeltä ja Kemijärveltä, satoja vuosia vanhoja kveenien kulkureittejä noudattaen, Ruijaan ja Petsamoon.

Ensimmäisellä vaelluksella 1987 ryhmä vei Finnmarkin maaherralle arvovaltaisten henkilöiden allekirjoittaman vetoomuksen luonnon säilyttämisestä. Vetoomus luovutettiin Vesisaaressa Kveenipatsaan juurella.

Pirkan Hiihdon toiminnanjohtajana Väiski oli seitsemän vuotta ja ehti itsekin hiihtää tämän 90 kilometriä pitkän hiihdon yli 30 kertaa. 25 kertaa hiihtäneeksi hän tuli 1994 ja sai tällöin oman Kunniahiihtäjä 263 -rintanumeron.

Talvisia Sata-Hämeen retkihiihtoja hän oli järjestämässä ja toimi usein niiden vetäjänä. Väiski ja Sata-Hämeen retkihiihtojen ”isä” **Altti Luoma** vastaanottivat Suomen parhaan ulkoilutapahtuman palkinnon Finlandia talossa.

Retkikaverina Väiski oli mitä parhain. Hänen kanssaan ei tullut aika pitkäksi sillä juttua ja vitsejä riitti. Tiukoissa Erä SM-kilpailuissa saattoi vitsit olla joskus vähissä, mutta huumorilla mentiin eteenpäin. Hän osallistui kilpailuihin jo 1971 ja saavutti kaikkiaan neljä mitalisijaa. Kilpailunjohtajana hän toimi Sallassa 1984 pidetyssä Erä SM-kisassa.

Aloittelevia retkeilijöitä Väiski on neuvonut ja opastanut tunturiretkeilyn saloihin ja vetänyt lukuisia Lapin vaelluksia. Osaksi hänen ansiotaan on ollut, että allekirjoittaneesta tuli tunturilatulainen. Mennessäni ensimmäistä kertaa Kolbman kerhoiltaan 1969 vastaanotto siellä oli reilua, ja pian olin osallistumassa retkiin sekä kämppätalkoisiin muiden mukana.

Matti Rekola

Väinö Väiski Martikaisesta riittäisi monta tarinaa kerrottavaksi.

Pitkillä hiihtovaelluksilla Väiskin kanssa sopu säilyi. Vuonna 1976 hiihdimme Kiilopäältä Susi-Talakselle, jossa olimme pari päivää saunan rakennushirsiä kuorimassa. Sitten rähjäsimme päiväkausia hermoja raastavassa soseessa kohti Susikyröä. Kuolamännikön porokämpässä valmistimme uuden kääntyvän keitinorren palaneen tilalle. Siinä sitä vietettiin rattoisaa iltaa, vängättiin, veistettiin lastuja ja tehtiin tikusta asiaa.

Lukuisat retkikaverit muistelevat Väiskin kanssa tehtyjä retkiä Lapissa. Tarinoita olisi paljon.

Matti Rekola

Ikäsusi Veijo Taavitsainen

Rakas aviopuolisoni **Veijo Armas Taavitsainen** lähti viimeiselle vaellukselleen 8.10.2026 Hän sai rankan diagnoosin 13.8.2026 ja sinnitteli kotihoidossa 54 päivää.

Olimme ilmoittautuneet Tunturiladun 80-vuotisjuhliin, huone varattuna ja loppuun asti mielessä ajatus tulla onnittelemaan Tunturilatua ja tapaamaan tuttuja, ystäviä. Luoja päätti toisin.

Saija-tyttäreni lohdutti: Vaari sai elää 20 hyvää vuotta sydäninfarktinsa (7.10.2006) jälkeen.

Tunturiladun 60-vuotistapahtumiin liittyvään Rajalta rajalle vaellukseen osallistuimme pätkän Käsivarressa taivaltaen helteisessä elokuussa 2006. Veijon sydän jo silloin enteili pian tapahtuvasta infarktista. Sydän kumminkin kesti loppuun saakka.

Tunturiladun 70-vuotisjuhlien edelle meni Veijon äidin 100-vuotispäivät. Lähetimme onnittelukortin, jonka tekstiä lainaan (korjaan vaan ajankohtaisemman vuosimäärän):

”Tunturilatu on yli 50 vuotta ollut osa onnellista elämäämme.

Tunturilatu on tarjonnut monia hauskoja ja hikisiä hetkiä- Tunturiladun innoittamana olemme vaeltaneet/retkeilleet Lapissa, laidasta laitaan, Tunturiladun ja kerhojen järjestämien tapahtumien yhteydessä olemme saaneet tutustua Lappia eteläisempäänkin Suomeen.

Tunturiladun kautta olemme saaneet ystäviä ympäri Suomea.

Tunturilatu on mahdollistanut vaivaisten vanhusten nautinnolliset ajat Lapissa.

Kiitos Tunturilatu ja tunturilatulaiset. Onnea Tuleville vuosille.”

Tärkein kiitos Ulko-Tammion retken järjestäjille, silloiselle Karhulan Tunturisisukerholle, kesäkuussa 1975 järjestetyistä päivistä. Kipinä syttyi!

Vuonna 1976 Kiilopään rinteillä juhlittiin yhdessä 30-vuotiasta Tunturilatua.

Kihlasormukset vaihdettiin huhtikuussa 1977 Peuraselän kämpällä ja vihkisormuksen sain Inarin kirkkoherran pappilassa 4.12.1977. Häämatkakin tunturiin.

Veijo on ollut aikanaan ahkera harrastaja (pelastuspalvelun sihteeri, SPR - ensiapuryhmän ja partiolippukunnan sekä tunturikerho Kuovzan vetäjä, Susivaliokunnan puheenjohtajana sääntömuutosten aikaan ja Tunturiladun hallituksessa jokusen vuoden.

Kaikesta huolimatta: Hän oli huolehtiva isä **Sallalle** ja **Saijalle** ja ennenkaikkea rakas turvallinen puoliso.

Sumentunein silmin
Marjukka

Lappi oli Veijo Taavitsaiselle erityisen rakas. Susikyrössä hän vietti paljon aikaa muun muassa talkoissa ja välillä ihan lomaillenkin.

Marjukka Taavitsainen

Pietarin kalansaalis Owlalle Talaksen lompolosta

Owlan syyskerhoviikko käynnistyi Oulusta varhain lauantai-aamuna 5.9.26.

Meillä oli kolme autoa, joilla matkasi kahdeksan innokasta syyskerhoviikolle menijää. Etukäteen tiesimme että kaksi Helsingin Seudun Lapinkävijää tulisi syyskerhoviikon tiistaina lisäksi kerhoviikollemme.

Matka meni leppoisasti ja saavuimme ennen pimeän tuloa Susi-Talakselle. Kerhoviikon kantamukset matkasivat soutuveneessä Talasjärven Susi-Talaksen puoleiseen rantaan.

Sunnuntaina aamupuuron jälkeen hienossa sääsä kävelimme Alemmalle ja Ylemmälle Nilijärvelle, jossa makkara sai nuotiossa kyytiä ääntä kohti. Palasimme Susi-Talaksen kämpälle kiertäen rantoja pitkin Ylemmän Nilijärven kautta jatkaen Talaslammelle ja sieltä takaisin majoitteeseemme.

Illalla mukanamme olleet kalastajarouvat laskivat verkot Susi-Talaksen toiseen lompoloon.

Maanantaina verkot koettiin ja saimme erinomaisen Pietarin kalansaaliin kolme siikaa ja kaksi haukea. Päivän aikana saimme maukasta haukipottuporkkanakeittoa ja savustettua siikaa. Nam. Nam.

Retkeilimme Tsarmin huipulle ja evästelimme entisen palovartijantornin raunioilla. Kävelimme huipulle palovartian polkua, jonka vieressä on katkaistuja puhelinpylväitä päissä posliini kierteitä.

Tiistaina vietimme sisällä pirttipäivän, koska sade oli erittäin runsasta. Vieraamme lapinkävijät Helsingistä saapuivat illalla kovassa sateessa ja märkinä asettuen asumaan saunan pukuhuoneeseen.

Keskiviikkona matkasimme autoilla Nellimiin ja tutustuimme Nellimin ortodoksihautausmaahan, Rautaporttiin ja Nellimin uittoränniin.

Kävimme myös Paatsjoen sillalla ja katselimme vastarannalle: Venäjälle.

Saimme jälleen useita siikoja verkoilla ja neljä haukea virvelillä. Savustaminen onnistui ja kala maistui kaikille.

Torstaina oli vuoro kivuta Talasvaaralle ja kiikaroida Inarijärven hienoja maisemia. Ilta kului savukalaa syöden, lättyjä paistaen ja saunoen. Perjantaina meistä kolme lähti jo kotimatkalle ja me muut kävelimme ihailemaan Nilijoen komeita ja hiekkaisia rinteitä sekä syömään retkieväitä.

Iltapäivällä haimme verkot pois lompolosta ja saimme jälleen siian ja hauen savustettavaksi. Erinomaista kalastajarouvamme. Illalla aloitimme kämpän siivousta.

Lauantai-aamun sarastaessa aamupuuron ja kiisselin jälkeen oli aika siivota kämppä ja puistaa matot sekä poistaa tuhkat. Kotimatka alkoi ja vieraamme Helsingistä jäivät seuraavaan viikkoon jatkamaan oleskelua Susi-Talaksella.

Hieno kerhoviikkomme oli takana. Erityisesti tulemme kerhoviikon muistamaan Owlan Pietarin kalasaaliin kerhoviikkona saaden yhteensä seitsemäntoista kalaa – kymmenen siikaa ja 7seitsemän haukea. Niillä oli hyvä ruokkia syyskerhoviikkolaisia.

Vuoden 2027 syyskerhoviikoksi olemme varanneet Suomen Ladun Akumajan. Näkemisiin ja saunomisiin sitten siellä.

Hannu Liljamo
Owla

Hannu Liljamo

Owlan kalastajarouvat.

Kuukkelin ainainen nälkä.

Oodeja syksylle ja Talakselle

Onski Voutilainen

1. OODI MATKALLE
4.10.2026 Talaksen menopolulla oli Kumpen Harmaaparroilla, Matti Nylanderilla ja Onni Voutilaisella, kiva kohtaaminen kämpältä palaavien Ivalon tunturilatulaisten leidien kanssa; eräs tapaamisen sanaton viesti meille vastaantulijoille oli se, että perillä meitä odotti lämmin kämppä muutaman päivän kestoiselle syksyn seikkailullemme.

2. OODI TALAKSELLE
”Rasita ruumista, niin mieli lepää”, totesi Tahko Pihkala. Erilaisissa kämppähommissa alkuosa hyvin toteutuikin ja loppuosa ainakin saunan löylyissä ja lähiluonnon kauneutta ihastellessa.

3. OODI TALASJUUHALLE
Saamelaisen viisauden mukaan ”ihmiselle riittää, jos hän näkee juoksevaa vettä, palavaa tulta ja nukkuvaa lasta”.
Hiljanenkin tuuli riittää elävöittämään hiekkamellan alla virtaavaa Talasjuuhan vettä.

4. OODI TUNTURILADULLE
”Jos tuot päivänpaistetta toisten elämään, et voi itsekään välttyä siitä.” *J.M Barrie*
Tunturikerhojen tulevaisuus? Kummiluokan hankinta: retkitaitojen siirto, erilaisten lähiretkien toteuttaminen vanhempien kanssa, retki Talakselle?, vaatii sitoutuneen toteutustiimin, voisi tuoda myös uusia jäseniä toimintaan mukaan…

6. OODI SUOLAMMELLE
”Kauneimmissakaan unissaan ei ihminen ole voinut keksiä kauniimpaa kuin luonto.” *Lamartine*
Ruskan jälkeenkin löytyy luonnosta värejä silmiemme iloksi. Luonnossa liikkuessa ei tarvita muuta kuin avoin mieli, avoimet silmät, kuuntelevat korvat ja hitaasti astelevat jalat.

7. OODI TUULENPESÄLLE
”Jokaisella meillä on omat sotkumme, sano puu ja piteli hellästi tuulenpesää oksallaan.” *Susanna Jussila, Sielunsopukoita*
Tuulenpesä löytyy Talakselle menevän polun viereltä.

8. OODI LUONNOLLE
”Maisema on sieluntila.” *Amiel*
Siispä loppusyksyn luontoseikkailulle Susi-Talaksen upeisiin maisemiin! Hyviä reissuja toivottelee Onski Voutilainen, kumpelainen reissaaja!

Tsarmituntureilla Geatkin mukana

Reissu alkoi ajomatkalla kohti Tsarmituntureita. Parin kilometrin kävely ensimmäiselle yöpaikalle, Susi-Talakselle. Ensimmäisen illan ohjelmaan kuului sauna, makkaranpaisto ja rentoa yhdessäoloa.

Osa porukasta nukkui sisällä ja osa ulkona riippumatoissa. Yöstä tuli kuitenkin melko tuulinen, joten riippumatoissa nukkuneet saivat ainakin kokea luonnon läheisyyden ihan kunnolla.

Aamulla lähdimme huiputtamaan Tsarmitunturia. Yritimme löytää oikeaa polkua, mutta sitä ei tuntunut millään löytyvän.

Lopulta polku kuitenkin löytyi ja pääsimme jatkamaan kohti Tsarmitunturin huippua. Huipulta avautui hienot maisemat, ja hetken niitä ihasteltuamme lähdimme laskeutumaan alas tunturilta. Matkaa saattelivat hienot lammet, ja maisemat tekivät laskeutumisesta mukavan.

Matkalla Artan kämpälle pysähdyimme syömään hienon rinteen juurelle. Sieltä näkyi Keino-Kurun lampi. Matka jatkui kohti päivän päämäärää, ja pääsimme hyvissä ajoin perille.

Ilta meni nopeasti vieraskirjoja lueskellessa. Niistä löytyi myös mainintoja niin sanotusta ”salaisesta” kammista. Kammin tarkkaa sijaintia ei kuitenkaan kunnostajien toiveiden mukaisesti jaeta julkisesti.

Hyvin nukutun ja lämpimän yön jälkeen olikin aika lähteä selvittämään, löytyisikö meidän porukastamme oikeita kamminetsijöitä. Suuntana oli Pahakurun lampi, jossa törmäsimme ensimmäisiin muihin vaeltajiin.

Paikalla oli pariskunta juuri syömässä. Vaihdoimme heidän kanssaan kuulumisia ja kokemuksia, ja ryhmän vetäjä uteli mieheltä tietoja kammin sijainnista. Kovin paljon uutta tietoa emme kuitenkaan saaneet.

Päätimme silti lähteä kohti oletettua kammin paikkaa. Lopulta tuli kuitenkin tyhjää vastaan.

Syömisen jälkeen päätös oli selvä: kammi sai jäädä tällä kertaa rauhaan, sillä yöpaikkakin pitäisi vielä löytää.

Parin tunnin etenemisen jälkeen tulimme pienen polun kohdalle, josta olimme aiemminkin lähteneet kävelemään. Päätimme tarkistaa paikan vielä kerran. Hetken käveltyämme olimmekin jo etsimämme kammin ovella. Rinkat pois selästä ja Xanté-paukut jokaiselle. Taisi siinä vaiheessa tulla jokaiselle hyvä mieli siitä, että kammi viimein löytyi.

Päätimme jatkaa matkaa. Päädyimme Suopunkimorostolle, jossa olimme jossain vaiheessa hieman hukassa sen suhteen, kummalla puolella olimme. Tarkistuksen jälkeen selvisi, että olimme väärällä puolella.

Eipä sekään porukkaa lannistanut. Olimmehan jo reissun alusta lähtien tuntuneet tykkäävän ylimääräisistä kierroksista. Yö oli sateinen, mutta aamulla herätessä päästimme syömään puuroa suhteellisen kuivissa oloissa.

Aamupalan jälkeen suunnistusvastuu siirtyi minulle. Yhteistuumin otimme suunnan kohti Pahakurua. Matka kulki Suopunkimoroston päältä. Maisemat olivat sumuiset, jopa hieman aavemaiset. Tauon aikana räpsittiin muutamat kuvat ennen matkan jatkamista.

Sää muuttui Akalauttapäätä lähestyessä entistä sumuisemmaksi, ja suunnistaminen vaikeutui. Yritin kuitenkin luottaa kompassiin ja karttaan. Lopulta selvisi, että olin vain mennyt hieman liikaa sivusta ja olimme aivan Pahakurun itäpuolella.

Ei muuta kuin suuntaa vähän vasemmalle ja korkeammalle. Löysimme kohdan, joka riitti ryhmälle hyvin, sillä näkyvyys ei sumun vuoksi ollut kummoinen. Matka jatkui Asentolampien kautta kohti Santapään lähistöä.

Hyvät ruuat taas naamaan ja uusi suunta kohti Santapäätä. Aikamme noustuamme erään ryhmäläisen suuntavaisto alkoi ilmeisesti epäillä, että mihin ihmeeseen olin porukkaa viemässä. Hän päätti tarkistaa tilanteen. Olimme viereisen nyppylän huipulla ja kaiken lisäksi pyörähtäneet siellä melkein ympyrän.

Siinä vaiheessa ei auttanut muu kuin häntä koipien välissä takaisin ryhmän luokse, pieni tauko ja uusi suunta kohti oikeaa Santapäätä. Saattoi olla, että tämä pieni harhaan johtaminen toi reissuun taas muutaman ylimääräisen kilometrin. Hetken se aina kirpaisi, mutta eihän reissun teemasta voinut poiketa.

Lopulta pääsimme oikealle Santapäälle. Keli oli muuttunut paremmaksi ja aurinko alkoi paistaa huipulla. Pidimme kunnon tauon.

Anni Lähteenmäki

Tsarmille nousijat Kerttu, Anni, Lauri, Timo ja Maarit.

Tauon jälkeen tarkoituksena oli suunnata yöksi Ahvenlammen autiotuvalle. Santapään jälkeen yritimme löytää polkua seuraavalta tunturilta, mutta sitä ei tuntunut löytyvän. Lopulta otimme suunnan suoraan alas ja sieltä löysimmekin polun, jota pitkin pääsimme autiotuvalle.

Illalla pelasimme korttia, luimme vieraskirjaa ja mietimme, lähdettäisiinkö seuraavana päivänä suoraan takaisin Susi-Talakselle.

Edellinen autiotupayö oli ollut melko kuuma ja kostea, joten juniorit päättivät pystyttää teltan ja mennä nukkumaan sinne. Seniorit jäivät autiotupaan sääskien syötäväksi.

Aamulla päätimme lähteä suorinta reittiä takaisin Susi-Talakselle. Suunnistusvastuu pysyi minulla. Oli hienoa huomata, että minuun luotettiin, vaikka olin ryhmässä täysin uusi ja tunsin ennen reissua vain yhden henkilön. Luottamus oli kuitenkin matkan aikana syntynyt, ja sain jatkaa suunnistamista.

Itselle viimeisestä vaelluspäivästä ei jäänyt hirveästi yksityiskohtia mieleen, sillä taisin kulkea aika lailla koko matkan naama kiinni kompassissa ja kartassa. Reitti kulki Ristijärvelle ja siitä vierestä joen yli. Se oli reissun levein joen ylitys, sillä muut ylitykset olivat olleet hyvin pieniä.

Joen jälkeen kuljimme Kuusikkovaaran viereisen tien kautta Kampajärvelle ja siitä edelleen Nilijärvien väliin, jossa pidimme ruokatauon. Silloinkin satoi jälleen, mutta tuntui, ettei oikeastaan ketään haitannut. Pientä sadetta oli ollut melkein koko reissun ajan, joten siihen oli jo ehtinyt tottua.

Perillä kamppeet jälleen kuivumaan ja sauna lämpenemään. Ilta meni kuivatessa varusteita, syödessä ja korttia pelatessa. Seuraavasta päivästä päätettiin, että nukutaan pitkään ja katsotaan sen jälkeen, olisiko luvassa pieni lepopäivä. Osa nukkui päätuvassa ja osa saunalla.

Hyvin nukutun yön jälkeen söimme aamupalan ja päätimme viedä autolle ylimääräisiä kamppeita, jotta kaikkea ei tarvitsisi kantaa enää viimeisenä päivänä.

Hetken autoa kohti käveltyämme olimme kuitenkin taas huiputtamassa jotain aivan muuta kuin autoa. Olimme nimittäin jälleen tehneet pienen kunniakierroksen. Kun vauhtia oli jälleen saatu kerättyä, lähdimme oikeasti auton suuntaan. Tällä kertaa pääsimme sinne asti ilman uusia kiertoreittejä. Kamppeet autoon ja takaisin Talakselle.

Yksi hyvin nukuttu yö vielä taakse ja aikaisin ylös. Söimme nopeasti puuroa ja joimme aamukahvit. Sen jälkeen suunta oli jo autolle. Tällä kertaa menimme sinne ilman minkäänlaisia kiertoreittejä. Vaihdoimme kuivemmat vaatteet päälle, heitimme loput kamppeet autoon ja lähdimme kotia kohti.

Reissusta jäi itselleni, melko kokemattomalle vaeltajalle, ennen kaikkea mieleen erittäin lämmin ja ystävällinen porukka. Reissu jännitti etukäteen jonkin verran, mutta aivan turhaan. Sain tästä matkasta paljon enemmän kuin osasin odottaa.

Opin paljon uutta vaeltamisesta, suunnistamisesta ja ennen kaikkea siitä, millaista on kulkea porukassa, jossa kaikki puhaltavat yhteen hiileen. Jäi kokemuksia, uusia oppeja ja ennen kaikkea into lähteä uudestaan vaeltamaan – mielellään vielä samojen ihmisten kanssa.

Lauri Kauppi

Anni Lähteenmäki

Kerttu, Timo ja Lauri karttaa tutkimassa.

Timo Kuusenaho

Ruokailemassa Suopunkimoroston rinteellä.

Kolbma Kemihaaran kierroksella

Hanna Sinilehto

Hyväkulkuista reittiä kohti Korvatunturia.

Edellisestä Kolbman kesävaelluksesta Korvatunturille oli vierähtänyt jo kaksikymmentä vuotta ja osin yleisön pyynnöstä päätimme suunnata ruskaretken itäkairaan.

Hyvänkokoinen porukka saatiinkin kasaan. Itä-lapin linja-autoyhteyksien vuoksi päiväjuna etelästä oli paras – ja kerrankin edullinen vaihtoehto.

Mennen tullen yövyttiin Savukoskella Loma-Joosulan majoituksessa ja taksikyydillä päästiin Kemihaaraan erämaan äärelle.

Kolmen ensimmäisen vaelluspäivän tavoite oli käynti Korvatunturilla. Sinne päästiin upeassa auringon ja ruskan värjäämässä syyskelissä, maisemaa ja erämaata piisasi joka suuntaan.

Mielikuvitusta kutkutteli ajatus vanhasta rajasta, joka aikoinaan kurkotti täältä kohti Jäämerta Suomen toisena käsivartena. Huipulle oli rakennettu kesän aikana uusi hieno päivätupa ja vanha pikkumaja näytti toimivan puuvajana.

Kemihaarasta Korvatunturille Tonttunaamoin merkitty polku on paljon käytetty ja jo hiukan kulunut. Muita vaeltajia kävellen ja pyörällä oli paljon menossa molempiin suuntiin. Soiden ylitykset mentiin mönkijän levyisiä metallisia ritiläpitkoksia pitkin. Kyllä kelpasi kävellä.

Korvatunturin vierailun jälkeen alkoi ikään kuin uusi vaellus, kun paluumatka tehtiinkin hieman eri reitillä. Oli hieno tunne päästä omille poluille pois merkityltä uralta. Suuntasimme luoteeseen ja länteen Vierihaaran latvavesien soiden poikki Keskipakoille.

Yhden puskayön jälkeen tultiin Peskihaaran hienoksi kunnostetulle kämpälle. Viimeisen päivän etappi kuljetti meidät mönkijäuraa seuraten etelään takaisin Kemihaaraan tien varteen.

Näimme upeaa vanhaa metsää, missä paksun sammalikon keskellä kasvoi naavaisia kuusia. Ei ihan helpointa maastoa matalajalkaisen kulkea, kun maahan kaatunutta puutakin oli paljon ylitettäväksi ja kierrettäväksi.

Pienet ruskan väriset suokaistaleet metsäisten vaarojen välissä hehkuivat keltaisen eri sävyissä. Suot ja suopurot päästiin helposti yli. Keskihaaran latvoilta löytyi vielä vanhoja pitkospuita ja yksi silta. Toisen sillan lienee tulva vienyt ja korvaajaksi joku kulkija oli heittänyt pitkospuulankun. Näin siitäkin purosta päästiin kahlaamatta yli.

Jäi mielikuva, että suunniteltujen pääreittien ulkopuolella olevat vanhat retkeilyrakenteet jäävät lahoamaan omia aikojaan. Pari pääreittiä – yksi Korvatunturille ja toinen pohjoiseen kohti Saariselän eteläosia pidetään kunnossa. Näillä reiteillä tapasimme vaelluksen ainoat ihmiset, muualla itäkairassa saa kulkea rauhassa.

Hanna Sinilehto

Rauhanpaalu ja Korvatunturi.

Taukopuita löytyi aina kun tarvittiin.

Painorajoitettu ”silta” – syrjäisten reittien retkeilyrakenteet alkavat olla kulkukelvottomia.

Marita Maula

TUNTURILATU 80

Retkeilyreittien rakenteet eivät

Satu Ojala

Valtio leikkaa kaikkia kuluja, koska kassa ammottaa tyhjyyttään. Se puree myös luontopalveluihin.

Ympäristö- ja ilmastoministeri **Sari Multala** korosti Oodissa Tunturiladun järjestämässä keskustelutilaisuudessa, että tärkeintä on pitää huolta nykyisestä retkeilyinfrasta ennemmin kuin perustaa uusia luonnonsuojelualueita tai kansallispuistoja.

Paneelikeskusteluun osallistuivat myös Metsähallituksen luontopalvelujohtaja **Henrik Jansson**, Suomen Ladun toiminnanjohtaja **Henrika Backlund** ja Tunturiladun puheenjohtaja **Paavo Ahonen**.

Sipoonkorvessa asiat etenivät Multalan mielestä väärässä järjestyksessä. Ensin perustettiin kansallispuisto ja vasta myöhemmin tehtiin merkityt reitit. Luonto ehti kulua jo tässä välissä.

–Ensin pitää olla resurssit reittien ja retkeilyinfran rakentamiseen eikä päinvastoin.

Illan juontanut retkeilytoimittaja **Joppe Ranta** kysyi panelisteilta, mitä tehdä nykyiselle palvelurakenteelle, vähennetäänkö niitä?

–Jokainen kohde on jollekin tärkeä. Kansanäänestystä en näistä lähtisi järjestämään. Haluamme olla mahdollisimman läpinäkyviä suunnitelmistamme. Muutokset koskevat noin viittä prosenttia kohteistamme, 95 prosenttia on säilymässä, sanoi Jansson.

Henrika Backlund toivoi, että Suomen Latu saisi ennen mediaa tiedon niistä paikoista, joista metsähallitus aikoo luopua. Jos ne olisivat sellaisia, joista Suomen Latu voisi ottaa vastuun. Tällöin vältyttäisiin brändihaitalta.

–Yhteistyötä me tulemme tarvitsemaan jatkossakin, se on ihan selvää. Metsähallitus vastaa reiteistä ja niiden infrasta, mutta tarvitaan aktiivisia käyttäjiä ja yhdistyksiä, jotka voivat paitsi olla antamassa palautetta, mutta myös käymässä tällaista keskustelua siitä, mitä mahdollisuuksia ja tarpeita on ja miten yhteistyötä voitaisiin vielä parantaa.

–Aktiivisissa yhdistyksissä on paljon voimavaroja, joita pitäisi pystyä hyödyntämään. Valtion menoja tarkastellaan kriittisesti myös seuraavalla hallituskaudella, silloin pitää löytää uusia mahdollisuuksia ja yhteistyökumppaneita. Kunnat ja yritykset ovat myös erittäin merkittävässä roolissa, sanoi Sari Multala.

Henrik Jansson sanoi, että juurisyy ei ole rahan puutteessa vaan verkoston laajuudessa, jota on rakennettu rahalla, jonka tavoitteena olivat työllistäminen ja niitä on rakennettu erilaisilla EU-hankkeilla.

Rakenteita on 30 000 ja reittejä 13 000. Niiden ylläpito on hankalaa.

–Vankityöllä huollettiin reittejä lähes koko Etelä-Suomessa. Se ei ollut kustannustehokkain tapa, mutta siinä oli vahva yhteiskuntavastuu. Se oli lakisääteistä toimintaa. Vankejahan pitää työllistää ja saattoi käydä jopa niin, että joku heistä sai elämänsä ensimmäisen työtodistuksen.

–Meillä on myös todisteita siitä, että tällä toiminnalla saatiin vankilakierrettä katkaistua. Parhaimmillaan oli sata vankityövuotta, jota näin toteutettiin. Tämä systeemi toimi oikeusministeriön rahoituksella, mutta koko momentti leikattiin pois. Se vei pohjan pois koko hommalta emmekä pystyneet sitä jatkamaan. Päätös tuli ihan puskista. Olimme kehittäneet tätä 25 vuotta, kertoi Jansson.

–Esimerkiksi Kainuussa on noin viidesosa kaikista tulipaikoista ja retkeilyrakenteista, mutta vain kolme prosenttia kävijöistä. Arvioimme tilanteita kävijämäärien, asukaspotentiaalin, luonnonsuojelun ja lajiston perusteella.

Paneelikeskustelua valmisteli Tunturiladun juhlatoimikunnan puolesta Markku Salminen. Hän oli vastaanottamassa ministeri Sari Multalaa. Paneelikeskustelua oli Helsingin keskustakirjasto Oodissa seuraammassa vajaat sata kuulijaa. Paneelin tallenne löytyy osoitteesta https://tunturilatu.fi/ajankohtaista/oodin-keskustelutilaisuus-tallenteena/.

Satu Ojala

Juhlakirja julkaistiin 80-vuotisjuhlissa.

Juhlakirja uunituoreena juhliin

Juhlakirjan painos on 500 kappaletta.

Tunturiladun hallitus päätti jo pari vuotta sitten, että yhdistyksen toiminnasta julkaistaan jälleen kirja. Ensimmäinen, *Viiden vuosikymmenen vaellus* julkaistiin, kun Tunturilatu oli täyttänyt 50 vuotta.

Toinen päivitys, *Kuudes vuosikymmen* tehtiin kymmenen vuotta myöhemmin. 70-vuotisjuhlien aikaan kerrottiin menneen vuosikymmenen tapahtumista Tunturilatu-lehdessä.

Kirjan tekijöiksi koottiin toi-

Kirjan painojälki ja sisältö saivat tuoreeltaan kiitosta kirjan hankkineilta tunturilatulaisilta.

ole pelkkiä mukavuuksia

Esimerkiksi Tiilikkajärvellä on tilanne, jossa on soutuveneylityksiä. Siellä veneet hajoavat. Jos luovumme veneistä, sillä ei ole yhtään rengasreittiä ja se muuttaisi alueen luonnetta paljon.

–Aiemmin katsoimme kohteita paikallisesti, nyt koko maata. Mietimme millainen on tulevaisuuden verkosto ja mitä me nähtävissä olevilla resursseilla pystymme ylläpitämään, sanoi Jansson.

Henrika Backlund ja Paavo Ahonen olivat eri linjoilla siitä, mitä tehdä esimerkiksi rikkoontuneelle riippusillalle. Backlund katsoi asiaa turvallisuuden näkökulmasta ja oli purkamisen kannalla. Ahosen mielestä se pitää kunnostaa.

TUNTURILADUN ESITYS ON MENOSSA ETEENPÄIN

Tunturilatu on tehnyt Suomen Ladulle ehdotuksen, että se ottaisi hoitaakseen joitakin kohteita, joista metsähallitus on luopumassa.

–Yksityiselle ihmiselle tällaisia kohteita ei ole mahdollista antaa hoidettavaksi, mutta yleishyödylliselle yhdistykselle kyllä. Ainoa asia. mistä haluamme varmistua on se, että kyseessä on pitkäaikainen ratkaisu. Samoin ajattelemme kuntien kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Ei riitä, että yhdistyksessä on joku tulisielu, joka lähtee sovittua reittiä tai tulipaikkaa hoitamaan. Mitä sitten, kun hänen innostus loppuu, vastasi Jansson.

–Suomen Latu voisi ottaa vastaavaa roolia rakenteiden ylläpidossa Ruotsin ja Norjan tapaan. Suomen Latu on ainoa mahdollinen toimija, joka tämän pystyisi tekemään, jos valtiolla ei ole kiinnostusta ylläpitämiseen ja kehittämiseen, sanoi Paavo Ahonen.

Henrika Backlund totesi, että keskustelut on ehdotuksesta on jo aloitettu.

–Haluamme kuitenkin tietää etukäteen, millainen kohde olisi tulossa meidän hoidettavaksi, jotta voimme reagoida ennakoivasti. Meillä on jo käynnistynyt todella onnistunutta yhteistyötä.

Paavo Ahonen nosti esiin Siikanevan pitkospuut ja Koitajoen lossin. Ne olisi saatu pienellä panostuksella ylläpidettyä. Nyt niiden hoito on siirretty metsähallitukselta kuntien vastuulle.

–Anterinmukan saunasta on ollut jo vuosia kiuas uusimatta. Sosiaalisessa mediassa on kymmeniä tahoja, jotka ovat ilmaisseet halunsa kunnostaa sen, mutta metsähallitus on sen kieltänyt, sanoi Ahonen.

–Tunnen tämän saunan ja siitä olen saanut aika monta viestiä. Palotarkastajan mukaan koko hormi pitää uusia. Tämä on kuluttajaturvallisuusasia, jolloin vaatimukset työn toteuttamisessa nousevat. Tämä asia on ollut meillä jonkin aikaa ”pidossa”, mutta se on kohde, jonka haluamme korjata, sanoi Jansson.

Metsähallituksen luontopalvelujohtaja Henrik Jansson ja ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala olivat molemmat sitä mieltä, että rakenteita tarvitaan tulevaisuudessakin.

Metsähallituksen luontopalveluissa on käyty kaikki retkeilykohteet läpi. Janssonin mukaan metsa.fi:ssä on karttanäkynä kohteista, jotka säilytetään ja mitä selvitetään.

–Haluamme olla varmoja siitä, että meillä on koko maassa saavutettavia retkeilypalveluja. Kokonaisuuden tarkastelun jälkeen profiloimme palvelut. Esimerkiksi UKK-puistossa 90 prosenttia matkailijoista käy kilometrin päässä matkakeskuksesta. Pienempi osa on heitä, jotka käyvät kauempana ja tarvitsevat erilaisia palveluja.

–Retkeilijöiden paletti on monipuolistunut. Olemme tutkineet sitä, miksi mennään retkeilemään, jotta osaisimme kohdistaa palveluja paremmin. Haasteita tuottavat ulkomaalaiset ryhmät, joille viestin saaminen reiteistä on haasteellista.

Paavo Ahosen mukaan iso osa tunturilatulaisista ei tarvitse rakenteita ollenkaan. Väki pärjää hyvin teltoilla, suksilla, lumikengillä ja omilla jaloilla.

–Mutta on olosuhteita, jossa mielellään mennään tupaan ja sytytetään tulet. Niitä tarvitaan siellä keskellä eräamaata. Jos rakenteita ei ole, liikkuminen vähenee entisestään.

–On turvallisempaa lähteä liikkeelle, kun tiedetään, että on jotain rakenteita olemassa. Jos lähdetään siitä, että ensimmäiset viisi kilometriä esimerkiksi Kiilopäältä tai Pallakselta on huollettuja, mutta jos 30 kilometrin päässä olevia kohteita ei huolleta, ei sinne lähde kukaan muu kuin tosimenijä, totesi Ahonen.

Henrik Janssonmin mukaan vaellusreiteillä kuuluu olla 10–20 kilometrin välein majoitusmahdollisuuksia.

Suomessa ei ole syntynyt kysyntää pitkille vaellusreiteille etelästä pohjoiseen, vaikka ajatuksia niistä on silloin tällöin väläytelty.

Palvelujen maksullisuudesta käytiin myös keskustelua.

–Jos on tottunut, että jokin on ilmaista, on äärimmäisen vaikeaa vaihtaa se maksulliseksi. Siihen pitää olla hyvät perusteet. Maksu voi perustua ensin vapaaehtoisuuteen ja sitten siirtyä maksulliseksi, sanoi Henrika Backlund.

–Tätä olemme vaelluksilla pohtineet. Vitosen maksu puukassaan ei tekisi meitä onnettomaksi. Mieluummin maksamme, jos vaihtoehtona on, että palvelu loppuu, sanoi Paavo Ahonen.

Satu Ojala

Retkeilytoimittaja Joppe Ranta oli paneelin juontajana, käyttäjänäkökulmaa toivat esille Tunturisladun puheenjohtaja Paavo Ahonen ja Suomen Ladun toiminnanjohtaja Henrika Backlund.

---

mikunta, joka lopulta vastasi myös 80-vuotisjuhlien järjestelyistä. Aluksi puhuimme historiikista, mutta sisältöä mietittäessä nimi vaihtui juhlakirjaksi.

Kirjan alussa on pääkirjoitus ja Suomen Ladun tervehdys. Pitkäaikaisten puheenjohtajien, **Raimo Pahkalan** haastattelu ja jo edesmenneen **Kyösti Lamminjoen** aiemmista haastatteluista tehty juttu valottavat Tunturiladun toimintaa lähivuosikymmeniltä.

Merkittävässä roolissa koko Tunturiladun toiminnalle ja jäsenistön kiinnostukselle ovat kämpät, joita on pidetty yllä talkoovoimin. Niistä kertovat pitkään talkoissa puurtaneet Paavo Kramsu ja kämppäisäntä Pekka Kallio.

Kämpät esitellään myös tarkemmin jopa koordinaatteineen, mutta Talaksen esittelyyn on putkahtanut virhe. Sama koordinaatti on kahteen kertaan. Ainoastaan ensimmäinen on oikein. Lisäksi **Sirpa Alapuranen** kertoo kämppien tunnelmasta ja lähialueiden mielenkiintoisista kohteista.

Isommista tapahtumista esillä ovat VaVa-leiri, joka on ollut sangen suosittu. Kesän leiri innosti jälleen tauon jälkeen osallistujia ja uusi on luvassa tulevana kesänä. Satavuotiaan Suomen kunniaksi hiihdettiin Hetasta Haltille.

Arto Niemelä kertoo kehittämästään sähköeräkärrystä, jonka avulla rinkan kanto helpottuu huomattavasti.

Matti Rekola kuvailee vaeltamista ennen ja nyt. Aiemmin se oli haasteellisempaa.

Jokainen kerho kertoo myös omasta toiminnastaan ja jokaisesta kerhosta yksi jäsen luontosuhteestaan.

Kerhot on sijoitettu myös Suomen kartalle, josta näkee, että kovin laajaa aluetta ei Suomessa ole, jonne kerhoja ei ole perustettu. Ikävä virhe on satakuntalaisen oman kerhoni kohdalla, kun kartasta puuttuu sen numero 14.

Kirjassa on myös susiluettelo, joka oli ajan tasalla 80-vuotisjuhliin asti. Ja lopuksi suunnataan katseet tulevaisuuteen.

Kirja on nyt myynnissä 30 euron kappalehintaan, johon lisätään lähetyskulut. Sitä voi tilata **Inka Heleniukselta** helenius.inka(at)gmail.com.

Juhlatoimikuntaan kuuluivat puheenjohtajana **Satu Ojala** Geatkista, **Iitu Gerlin** Vihttasta, **Inka Helenius** Alppaksesta, **Marita Maula** Kavtsista, **Vesa Salonen** Logista ja **Markku Salminen** Kuoktesta.

Satu Ojala

Luontosuhteestaan kertovat Sirkka-Liisa Markkanen Oktasta, Mervi Heikkilä Kuoktesta, Hanna-Mari Sinilehto Kolbmasta, Seppo Häyrinen Njealljesta, Pekka Koskinen Vihttasta, Marjatta Nuutinen Tsietsasta, Virpi Aromaa Kavtsista, Oula Heikkilä Ovtsista, Anja Kylävalli Logista, Marja-Liisa Mäki Alppaksesta, Onni Voutilainen Kumpesta, Saija Ruponen Kuovzasta, Maarit Syrjälä Geatkista ja kuvassa Raija Palosaari Njallasta ja Hannu Liljamo Owlasta.

Satu Ojala

Ukevirtaset käynnistivät juhlan ukulele-musiikilla.

"Taustapeiliä ei pidä jäädä tuijottamaan"

–Yhdistystoiminnassa on silloin tällöin terveellistä katsoa menneisyyteen, mitä on tehty ennen. Nyt juhlimme 80-vuotista olemassaoloamme. Se on ihmiselämässäkin pitkä aika, samoin yhdistystoiminnassa. Paljon on tehty oikein, että näin pitkälle on päästy. Mitä olisi pitänyt tehdä toisin? Tässä auttaa taustapeili,eli oman historian tunteminen. On hienoa, että perinteitä pidetään kunniassa. Syyskokouksen kruunaa susiaiset, jolla on pitkät ja hienot perinteet ja toivoisin sen jatkuvan, sanoi **Paavo Ahonen** juhlapuheessaan.

–Jotta pysyisimme toimintakykyisenä ja elinvoimaisena vielä seuraavatkin, toivottavasti vähintään 80 vuotta, meillä tulee olla kyky uudistua. Ja uudistuminenhan tarkoittaa myös palvelutarjonnan laajentamista. Ei pelkkiä sadan kilsan vaelluksia vaan myös matalan kynnyksen vaelluksia unohtamatta päivä- ja viikonloppuretkiä. Meidän kannattaa myös laajentaa tarjontaamme soveltavan retkeilyn saralla.

Susijärjestelmä on ollut oleellinen osa toimintaamme vuosikymmenet. Susivaatimuksia on kehitelty vuosien varrella ja uusi susiluokka, Outasusi lisättiin ohjelmaan jo kauan sitten.

Susien määrä on vuosien varrella vähentynyt valtavasti. Ennätysvuosina oli vihittäviä Tunturisusia toistasataa yksissä susiaisissa. Useina vuosina viime aikoina on ollut vaikeata saada edes yksittäisiä susia vihittäväksi.

–Koulutustoimikunta on tehnyt alustavan, sanoisin jopa mullistavan, ehdotuksen susisuoritusten keräämiseen. Toinen hyvä idea uusien susien saamiseksi, siis käytännössä taas susisuoritusten keräämiseen olisi tehdä suorituksista somehaasteen tapaisia suoritteita ja näin saada etenkin nuorempi väki kilpailemaan keskenään suoritusten tekemisessä, siis vaeltamisessa ja huiputuksissa. Susivaatimuksiin ei kummassakaan tultaisi oleellisesti puuttumaan.

NÄIVETTYMINEN ON ISO ONGELMA

–Yksi suurimmista ongelmistamme on kerhojen toiminnan näivettyminen. Kuovza on jo päättänyt, ei lopettaa, van keskeyttää toimintansa. Pelkään pahoin, että Kuovza ei tule olemaan viimeinen kerho joka näin tekee. Mustia pilviä on jo joidenkin alueiden yllä.

–Toki tuo ei johdu ainoastaan kerhon omista toimista, vaan koko alueen yleisestä tilanteesta. Muuttotappio ja yleinen väestön ikääntyminen ei voi olla vaikuttamatta myös meidän toimintaamme. Ja tämähän ei ole ainoastaan Tunturiladun ongelma, vaan yleinen koko Suomen Ladun jäsenyhdistysten parissa. Myös Suomen Ladun jäsenmäärä on laskussa.

–Helppoa tietä ulos ei ole. Ilman työtä ei toimintaa saada elpymään, ei edes pysymään ennallaan. Pahinta on jäädä paikoilleen ja tehdä kaikki niin kuin ennenkin. Ei osata tai haluta ottaa uusia jäseniä mukaan ja jos joku uskaltautuu johonkin tapahtumaan, hän tuntee olonsa ulkopuoliseksi. Vuosien varrella olen usein kuullut, että me olemme sisäänpäinlämpiävää sakkia. Sellaista ei ole kiva kuulla.

–Olemme ylpeitä kämpistämme ja ne ovatkin mielestäni meidän suurin vetovoimatekijämme. Kun esittelemme toimintaamme erilaisissa tapahtumissa, mainitsen aina kämppämme ja niiden loistavat sijainnit erilaisten erämaa-alueiden äärellä. Meillä tulee olla avoin mieli ottaa vastaan uusia jäseniä ja vieraita kämppiimme.

–Kämppiä kehitetään jatkuvasti ja niiden käytettävyyttä on pyritty lisäämään viime vuosina. Esimerkkinä vaikka Susikyrön sähköistys. Vastaavaa palvelutason nostoa kannattaa vakavasti miettiä myös muiden kämppien osalta. Ja olisiko syytä miettiä josko hankkisimme lisää kämppiä. Näiden huolto voi olla hidasteena, mutta tähänkin voisi olla ratkaisuna, että kerhot ottaisivat yksittäiset kämpät hoitoonsa määräajaksi, pohti Paavo Ahonen.

ERÄTAIVAAN ALLA SEIKKAILEVAT YSTÄVÄT

Suomen Ladun tervehdyksen juhlaan toi yhdistyksen toinen varapuheenjohtaja **Heli Rajaniemi**. Hän kutsui meitä erätaivaan alla seikkaileviksi ystäviksi.

–Tunturilatu on kasvattanut vuosikymmenien aikana valtakunnallista kattavuuttaan. Toimintanne tapahtuu paikallisissa kerhoissa, joita on tällä hetkellä 14. Olette yksi Suomen Ladun valtakunnallisista yhdistyksistä, ja kuulutte järjestömme suurien yhdistysten joukkoon yli 2500 jäsenellä.

–80 vuotta on kunnioitettava ikä. Suomen Ladun perheessä se on itse asiassa todella kunnioittava ikä. Tunturilatu, joka on perustettu 1946, on järjestön neljänneksi vanhin yhdistys.

–Ajatella, teillä on kahdeksankymmentä vuotta kokemusta siitä, miten kengät kastuvat, miten rinkka pakataan aina liian täyteen, ja miten se kahvikupillinen maistuu aivan taivaalliselta tuulessa ja tuiskussa avotulen äärellä.

–Olette vuosikymmenten ajan opastaneet jäseniämme tuntureille, vaelluksille ja hiihtämään sinne, missä puhelinverkko ei aina häiritse – sinne, missä tiet loppuvat ja tunturit alkavat. Toki toimintanne on tätä monipuolisempaa ja olettekin aktiivisia kansallispuistokävijöitä ja retkeilijöitä myös muualla Suomessa kuin Lapissa.

–Vuosien varrella maailma ympärillämme on muuttunut radikaalisti. Mutta tiedättekö mikä ei ole muuttunut mihinkään? Se sama kutsumus, joka veti perustajajäsenet tunturiin kahdeksankymmentä vuotta sitten, vetää meitä yhä. Se on palo luontoon, yhdessä tekemiseen ja siihen ainutlaatuiseen yhteisöllisyyteen, jota vain samanhenkiset ulkoilmaihmiset voivat jakaa.

–Väitän, ettei tunturilatulaisuus ole pelkkä harrastus – se on elämäntapa. Suomen Latu on ylpeä saadessaan pitää Tunturilatua osana yhteistä perhettämme. Olette näyttäneet vahvaa tahtotilaa vaikuttaa myös retkeilyn rakenteisiin tulevaisuudessa.

–Ei ole montakaan viikkoa, kun pääsimme osallistumaan järjestämäänne keskustelutilaisuuteen Helsingissä. Olitte saaneet Oodissa järjestettyyn tilaisuuteen mukaan myös ministeritason edustajan eli ministeri Multalan. Mielestäni se kertoo arvostuksesta; luottamuksesta siihen, että olette oikealla asialla ja että asia on yhteiskunnallisesti tärkeä, sanoi Heli Rajaniemi.

80-vuotisjuhlaa vietettiin Pohjois-Savossa varsin rennossa tunnelmassa.

Ohjelmaa oli rakennettu savolaiseen henkeen. Juhlan

Paavo Kramsulle ja Marita Maulalle myönnettiin Tahko Pihkala-mitali sekä Raimo Pahkalalle, mutta hän oli estynyt saapumaan juhlaan.

Paavo Ahonen ojensi Tunturiladun hopeiset ansiomitalit Irma Rytkölälle, Juha Kelkalle, Pirjo Sinilehdolle ja Marja-Liisa Mäelle. Merkin saivat myös Tuula Forström ja Antti Karlin sekä Veijo Taavitsainen.

Heli Rajaniemi toi juhlaan Suomen Ladun tervehdyksen.

Susitrio Sirpa Alapuranen, Iitu Gerlin ja Inka Helenius.

Mirja Husso ja Onni Voutilainen esiintyivät juhlassa useampaan otteseen.

ohjelman aloitti Ukevirtaset, joka vei juhlaväen ukulelemusiikin maailmaan.

Juhlapöydässä oli tarjolla paistettuja muikkuja, riistakäristystä ja pottumuusia, jotka näyttivät maistuvan osallistujille. Jälkiruokana oli rättänää eli mustikkakukkoa ja vaniljajäätelöä.

Juhlassa jaettiin myös huomionosoituksia.

Tahko Pihkala-mitalin saivat pitkän linjan puurtajat **Paavo Kramsu, Marita Maula** ja **Raimo Pahkala**.

Tunturiladun hopeinen ansiomerkki myönnettiin **Tuula Forströmille, Antti Karlinille, Juha Kelkalle, Marja-Liisa Mäelle, Irma Rytkölälle, Pirjo Sinilehdolle** ja postuumisti **Veijo Taavitsaiselle**.

Ilta päättyi Savon Pariisin esittämään näytelmään Päin mäntyä!

Savon Pariisi päätti juhlan näytelmällä Päin mäntyä!

Tunturiladun uudeksi puheenjohtajaksi Mikko Kuoppala Kittilästä

Tunturiladun syyskokous vietiin varsin sopuisasti läpi. Äänestyksiä ei tarvittu, vaikka yhdistykselle valittiin uusi puheenjohtaja ja hallituksen jäseniä.

Puheenjohtajan paikalle ei ollut tungossa. **Paavo Ahosella** täyttyivät ”virkavuodet”, joten paikka oli avoinna. Ilman vastaehdokasta pestiin valittiin Njallan puheenjohtaja **Mikko Kuoppala**.

Hallitukseen valittiin erovuoroisten **Mikko Suomisen, Päivi Salmisen** ja **Pirkko Paasolaisen** tilalle **Taina Jääskeläinen** Alppaksesta, **Erkki Maununen** Alppaksesta ja Paavo Ahonen Kavtsista. Hallituksessa erovuoroisista jatkaa **Kirsi Tenhunen** Tsietsasta. Muut hallituksen jäsenet ovat **Oula Heikkilä** Ovtsista, **Jari Koivusalo** Kavtsista, **Inka Helenius** Alppaksesta ja **Vesa Salonen** Logista.

Kokousväki hyväksyi yksimielisesti taloussäännön, jäsenmaksut, toimintasuunnitelman, talousarvion ja toimninnantarkastajat. Varsinaisiksi tarkastajiksi valittiin **Maria Sederlöf** Kavtsista ja Iitu Gerlin Vihttasta, varalle **Jukka Honkasalo** ja **Anssi Tiukka**.

Keskustelua käytiin ainoastaan maksuista ja taksoista. Hallitus esitti kämppämaksuihin korotusta 12 vuoden tauon jälkeen. Esitys oli, että Susikyrön aluemaksu nostetaan 15 euroon, ei-jäseniltä 20 euroon. Kiisan ja Talaksen seitsemän euron maksu nostetaan kymppiin ja ei-jäseniltä 20 euroon.

Satu Ojala

Paavo Ahonen ja seuraajansa Mikko Kuoppala keskustelivat Tunturiladun puheenjohtajan tehtävistä.

Kokousväki piti Susikyrön ei-jäsenten maksua liian alhaisena ja se nostettiin yhteisymmärryksessä 25 euroon. Korotuksella ei ole käytännössä suurta merkitystä, sillä ei-jäsenten osuus Susikyrön maksuista on kymmenen prosentin luokkaa.

Satu Ojala

Liput nousivat salkoihin lumisateen saattelemana

Tunturiladun 80-vuotisjuhla alkoi virallisesti Vesileppiksessä Leppävirralla lauantaina tuttuun tapaan lipunnostolla.

Perjantai-iltana saapuneet kokoontuivat kodalle nauttimaan Tunturiladun tarjoamaa iltapalaa. Noin sadasta osallistujasta puolet saapui paikalle jo perjantaina.

Leppävirran kunnan puolesta tervehdyksen esittänyt kunnanhallituksen puheenjohtaja **Timo Ripatti** oli mielissään siitä, että Tunturilatu oli valinnut juhlapaikakseen juuri Leppävirran. Kuta haluaa profiloitua luonnon, vesistöjen, liikunnan ja aktiivisen yrittäjyyden kuntana.

–Asukkaita meillä on noin 8 900, pinta-ala on noin 1 520 neliökilometriä, josta vesistöjä on noin 384 neliökilometriä. Rantaviivaa on peräti 2 250 kilometriä eli noin 250 metriä jokaista kuntalaista kohden.

–Vapaa-ajan asukkaat on tärkeä osa kunnan elinvoimaa, kesämökkejä täällä on noin 3 200.

Satu Ojala

Avajaisia vietettiin talvisissa olosuhteissa.

Vesileppis on Ripatin mukaan tunnettu matkailu-ja liikuntakeskus, jonka merkitys ulottuu koko maakuntaan. Se on kunnan omistama ja se operoi Vesileppiksen toimintaa.

–Visiossamme on neljä painopistettä: houkutteleva asuinpaikka, hyvät palvelut, vahva elinkeinoelämä ja toimiva kuntakonserni. Panostamme lapsiperheisiin, kouolutukseen, liikuntaan, luontomatkailuun ja yritysten toimintaedellytyksiin.

Leppävirran kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Ripatti.

Lippuja nostivat Vesa Salonen ja Piia Kramsu.

Marita Maula

Kunniasusiksi vihittiin Satu Ojala, Markku Salminen, Iitu Gerlin, Matti Rekola ja Pekka Kallio. Vihkijöinä olivat susivaliokunnan edustajat.

Ikäsusiksi vihittiin Inka Helenius, Hannu Liljamo, Paavo Ahonen ja Anja Kylävalli. Heitä haastatteli susivaliokunnasta Hanna-Mari Sinilehto,.

Susirääthy kasvoi isosti

Tunturiladun syyskokous päätti nimetä Tunturiladulle viisi uutta kunniasutta. He ovat kaikki pitkään Tunturiladun eteen puurtaneita henkilöitä.

Syyskokousväellä ei ollut mitään sitä vastaan, että kunniasusiksi nimettiin **Pekka Kallio** Logista, **Markku Salminen** Kuoktesta, **Matti Rekola** Kolbmasta, **Iitu Gerlin** Vihttasta ja **Satu Ojala** Geatkista.

Hallitus nimesi uusiksi ikäsusiksi **Inka Heleniuksen** Alppaksesta, **Hannu Liljamon** Owlasta, **Paavo Ahosen** Kavtsista ja **Anja Kylävallin** Logista.

Muut susiarvot myönnettiin hakemusten ja suoritusten perusteella. Tunturisusiksi vihittiin **Tuomas Lahtinen** Geatkista, **Riitta Hjelt** Ovtsista ja **Tuomo Jantunen** Kavtsista.

Outasusiksi vihittiin **Elina Riivari** Tunturiladusta, **Merja Nuutinen** Njallasta, **Eero Nuutinen** Njallasta, **Timo Soini** Kavtsista, **Hilja Isotalo** Logista, **Pekka Koskinen** Vihttasta, **Virpi Aromaa** Kavtsista, **Merja Nummi-Korkiala** Kavtsista, **Satu Puranen** Ovtsista/Tsietsasta, **Teijo Haapakoski** Ovtsista, **Kari Valtonen** Kavtsista, **Jari Koivusalo** Kavtsista ja **Ave Lembke** Kavtsista.

Näin isoa joukkoa uusia susia ei ole nimetty vuosikymmeniin.

Susijärjestelmä on kokenut hiljaiseloa viime vuosina. Usein susiaisissa on ollut vihittävänä vain kourallinen uusia susia.

Nyt joukko kasvoi merkittävästi.

Ensimmäinen kunniasusi **Bjarne Lampén** vihittiin vuonna 1971, ikäsusi **T. J. Sorjonen** 1948, johtajasusi **Majlis Auterinen** 1956, tunturisusi **Kaj Eräjuuri** 1947 ja uusimman outasuden arvon sai 1997 **Jouko Palojoki**.

25 uutta sutta

Kunniasudet
12. Pekka Kallio
13. Markku Salminen
14. Matti Rekola
15. Iitu Gerlin
16. Satu Ojala

Ikäsudet
119. Inka Helenius
120. Hannu Liljamo
121. Paavo Ahonen
122. Anja Kylävalli

Tunturisudet
1667. Tuomas Lahtinen
1668. Riitta Hjelt
1669. Tuomo Jantunen

Outasudet
68. Elina Riivari
69. Merja Nuutinen
70. Eero Nuutinen
71. Timo Soini
72. Hilja Isotalo
73. Pekka Koskinen
74. Virpi Aromaa
75. Merja Nummi-Korkiala
76. Satu Puranen
77. Teijo Haapakoski
78. Kari Valtonen
79. Jari Koivusalo
80. Ave Lembke

Retkeilyvälineitä ennen ja nyt

Markku Salminen

Sähköeräkärry suo mahdollisuuden vaelluksille, vaikka selkä ei enää kestäisikään rinkan kantoa.

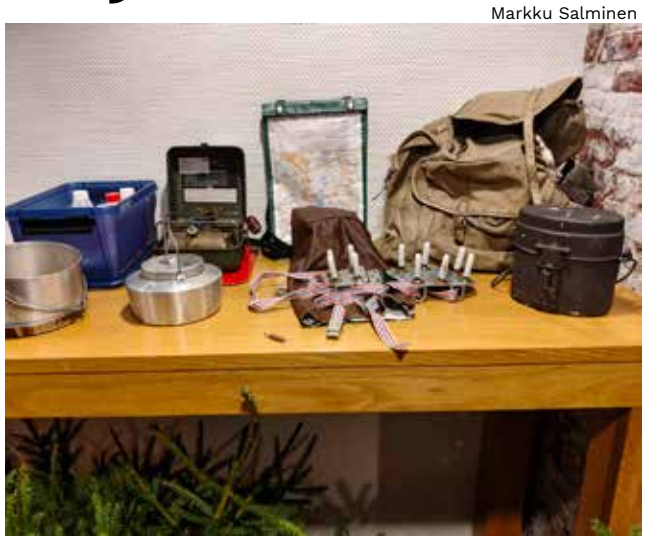

Tunnistatko tästä kaikki apuvälineet?

Rinkka ja vähän iäkkäämpi makuupussi.

Teltat olivat esillä talven keskellä.

Menopelejä talvivaelluksiin.

Etusivukisassa eniten ääniä sai Hanna-Mari Sinilehdon kuvaama puro. Äänestykseen osallistuneiden kesken arvotun kirjapaketin voitti Satu Puranen.

Anja Kylävalli sai yksimielisesti jatkopestin.

Anja Kylävalli johtaa susivaliokuntaa

Susien kokouksessa nimettiin susivaliokunta seuraavaksi vuodeksi.

Puheenjohtajana jatkaa **Anja Kylävalli** Logista.

Jäseniksi valittiin **Raija Palosaari** Njallasta, **Hanna-Mari Sinilehto** Kolbmasta, **Juhani Lahtinen** Geatkista, ja uusina **Paavo Ahonen** Kavtsista ja **Teijo Haapakoski** Ovtsista.

Susien kokouksessa oli läsnä noin 50 henkeä. Jari Koivusalo esitteli ajatustaan Tunturisusi-järjestelmän kehittämisestä. Se sai runsaasti kiitosta.

Tunturisusijärjestelmä uudistuu – perinteitä vaalien ja retkeilyä laajentaen

Miten Tunturisusijärjestelmä voisi palvella entistä paremmin tämän päivän retkeilijöitä ja innostaa uusia sukupolvia Lapin tuntureille?

Tunturiladun Tunturisusijärjestelmä on arvokas osa yhdistyksemme historiaa ja perinnettä. Se on vuosikymmenten ajan kannustanut ihmisiä vaeltamaan, tutustumaan Lappiin ja kehittämään luonnossa liikkumisen taitojaan. Tunturisuden arvo ei synny pelkästään kuljetuista kilometreistä tai saavutetuista huipuista, vaan myös kokemuksista, osaamisesta ja tunturiluonnon tuntemuksesta.

Maailma ja retkeilytavat ovat kuitenkin muuttuneet. Yhä useampi liikkuu luonnossa lyhyemmillä retkillä, tekee päivävaelluksia ja tutustuu tunturialueisiin omassa tahdissaan. Olisiko aika kehittää Tunturisusijärjestelmää niin, että se innostaisi entistä laajempaa joukkoa retkeilijöitä – unohtamatta järjestelmän alkuperäisiä tavoitteita ja vaativampia suorituksia?

Tunturiladussa onkin käynnistetty ajatustyö järjestelmän uudistamiseksi. Yhtenä lähtökohtana on digitaalinen toimintamalli, jossa retkeilijä voisi kirjata omat suorituksensa puhelinsovellukseen. Mukaan hyväksyttäisiin nykyistä monipuolisemmin erilaisia retkiä ja luonnossa liikkumisen tapoja, myös lyhyempiä päiväretkiä. Eri suorituksista voisi kertyä pisteitä, joiden avulla retkeilijä seuraisi omaa etenemistään kohti eri susiarvoja.

Ajatuksena ei ole tehdä Tunturisudesta pelkkää kilometrien tai pisteiden keräilyä. Olennaista olisi säilyttää järjestelmän vaatimukset retkeilytaidoista, suunnistuksesta, turvallisuudesta, Lapin tuntemuksesta ja vaelluskokemuksesta. Pisteiden rinnalla tarvittaisiin edelleen taitoja ja osaamista, jotka osoitetaan käytännössä.

Uudistuksessa on tarkoitus vaalia tuttuja susiarvoja – Outasusista Tunturisuteen ja Johtajasuteen – mutta pohtia, miten niiden saavuttamiseen voisi syntyä entistä monipuolisempi ja kannustavampi polku. Samalla voitaisiin tuoda paremmin esiin luonnontuntemusta, yhteisöllisyyttä ja kokemusten jakamista.

Kyse on vasta kehittämisajatuksesta, ei valmiista uudesta järjestelmästä. Nyt on oikea aika kuulla Tunturiladun jäsenten, nykyisten tunturisusien, susikokelaiden ja kerhojen näkemyksiä.

Jari Koivusalo Kavtsista on Tunturiladun hallituksen jäsen.

Millainen olisi tämän päivän Tunturisusijärjestelmä, joka kunnioittaa perinteitä mutta houkuttelee uusia ihmisiä tunturien kutsuun?

Tavoitteena on, että Tunturisusi säilyy arvostettuna tunnustuksena retkeilytaidoista ja Lapin tuntemuksesta – ja että yhä useampi löytää sen kautta oman polkunsa tuntureille.

Jari Koivusalo

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO

12.12.2026 Liukulumikenkäilyä (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

4.–10.1.2027 Minivaellus ja hiihtelyä Pallaksen tuntureilla (Tsietsa)
Kokoonnumme Susikyröön, nousemme ainakin pariksi yöksi tunturiin Nammalakuruun hiihdellen sääolosuhteiden sallimissa rajoissa lähituntureilla ja palaamme Susikyröön loppuviikolla. Ryhmän koko on rajattu. Tied. ja ilm. 13.12. menn. marjatta.nuutinen(at)gmail.com tai 040 722 0630 Marjatta. Ilm. maksu 10 € Tsietsan jäsen, 15 € muut.

27.2.2027 Umpihankea Martimoaavalla (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com

13.–20.3.2027 Owlan kevätkerhoviikko Susikyrössä (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

26.–31.3.2027 Talvivaellus Pöyrisjärven erämaahan (Tsietsa)
Yöpymiset teltoissa sekä matkan varrelle osuvissa autiotuvissa. Hinta: Tsietsan jäsenille 10 €, ei-jäsenille 30 €. Ilm. ja lisät.: Reijo Hyvönen, p. 040 034 0411, rhyvonen0(at)gmail.com 5.3.2027 menn. Mukaan tarvitset talvivaellukseen soveltuvat varusteet, lämpimän mielen ja seikkailuhenkeä. Paikkoja on rajoitetusti.

2.–11.4.2027 Hiihtovaellus Abisko Katterat (Owla)
Ilmoittaudu Aino Hämäläiselle, p. 040 770 6282 tai aeno.hamala(at)gmail.com.

17.–24.4.2027 Hiihtovaellus Pöyrisjärven alueella (Kolbma)
Lisätietoja Kolbman nettisivuilla.

30.4.–3.5.2027 Hellehiihto Kilpisjärvellä (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

6.–9.5.2027 Retki Martinselkonen (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

22.5.2027 Retki Torniojoen varrelle (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

5.6.2027 Kävelyä Martimoaavalla (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

5.–12.6.2027 vaellus Angeli-Lisma (Kolbma)
Lisätietoja Kolbman nettisivuilla.

3.–10.7.2027 Kesävaellus Hetta – Pallas (Owla)
Ilmoittaudu Marja Saloselle, p. 050 325 1818 tai marjasalonen00(at)gmail.com.

14.8.2027 Kävelyä Tervareitille (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

14.8.2027 Retki Kätkävaaraan luolille (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

11.–18.9.2027 Syyskerhoviikko Akumajalla (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

8.–16.10.2027 Römppäviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

18.12.2027 Liukulumikenkäilyä (Owla)
Ilmoittaudu Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com

Tunturilatu-lehden 1/2027 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 18.1.2027 osoitteella tl_lehti(at)tunturilatu.fi
Verkkosivuille kerhot päivittävät itse tulevat tapahtumat ja ilmoittavat tiivistetyt tiedot myös lehden retkimuistiota varten.

HUOM. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun verkkosivuilla olevasta tapahtumakalenterista!
Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on ”omat polut” retkikohteen suunnassa.

Kumpelaiset Paalasmaan saaristossa

Juukalainen Armi Repo ja joensuulainen **Pirjo Kukkonen** suunnittelivat kokopäiväretken Juuan Paalasmaalle. Lähdimme Joensuun urheilutalolta jo aamukahdeksalta 27. kesäkuuta, koska matkaan Paalasmaan Camping-alueelle kului lähemmäs kaksi tuntia. Innokkaita osallistujia oli pitkästä matkasta huolimatta 11.,

Suomen sisävesien korkeimmassa asutussa saaristossa on nyt pysyviä asukkaita 70 ja lisäksi kesäasuntoja on 264. Kun saariston mökkiläiset viettävät kesällä aikaa keskimääräistä enemmän, niin saaristo näyttää silloin asutummalta.

Paalasmaa on maaston monipuolisuuden vuoksi tutustumisen arvoinen paikka. Kolme korkeinta mäkeä nousevat yli sataan metriin Pielisen pinnan tasosta. Korkein huippu on Sydänvaara (225 metriä), josta on hulppea näköala ympäristöön ja Pielisel-le. Tunnelmaa voi vielä lisätä nousemalla 18 metriä korkeaan näkötorniin.

Aloitimme päivän tutustumalla leirintäalueen lähellä olevaan Surukiveen, joka on muistona Suomen pahimmasta veneonnettomuudesta, jossa 21 nuorta joutui veden varaan, kun kahden pontikkaa nauttineen nuoren ohjaama pikavene törmäsi sunnuntai-iltana 4.10.1959 kovalla vauhdilla isompaan veneeseen, jossa oli 19 nuorta menossa Juukaan. Rantaan siitä oli 150–200 metriä.

Osa oli menossa keskikoulun asuntolaan vietettyään kotona viikonlopun ja osa oli menossa Mikkelinpäivän tansseihin Juuan työväentalolle. Sää oli iltahämärässä sateinen ja sumuinen, mutta pahinta oli, ettei kummassakaan veneessä ollut pelastusliivejä ja valoja, jotka piti jo siihen aikaan lain mukaan olla.

Vesi oli kylmää, eikä paksuissa vaatteissa uiminen muutenkaan ollut helppoa. Muutamaan taloon kuului avunhuutoja ja avuksi soudettiin, mutta vain kuusi pelastui.

Paalasmaan asukkaille onnettomuus oli suuri sokki, joka yhä vaikuttaa perheissä. Tuskaa pahensi vielä papin saarna muistotilaisuudessa, kun hän nimesi onnettomuuden tanssiin menijöiden takia synnin palkaksi. Tapahtuman jälkeen ruvettiin puuhaamaan siltoja ja lossiliikennettä saaristoon.

Kilometrin päässä olevalta metsästysmajalta läksimme patikoimaan kohti näkötornia, aluksi autotienäkin käytettyä reittiä ja sitten maaston kautta. Aluksi suunta oli mielenkiintoisen harvennetun metsän kautta, jonka pohjalla kasvoi paikoin vyötärölle ulottuvaa heinää ja ruohokasveja.

Kyllä heti ennen ruohikkoon menoa näkyi, että Pohjois-Karjala tunnetaan punkkiseutuna. Kaikkien lahkeet piilotettiin sukan varsiin. Tosin paluumatkalla vasta yksi punkki löytyi marssimasta erään housun lahkeella, mutta sekään ei ollut puutiainen tai taigapunkki, vaan muu reippailija Suomen 1500 punkkilajista.

Seuraavana päivänä erään vaatteista löytyi vielä virkeä puutiainen.

Toinen mielenkiintoinen maastokohta oli polulle siirryttäessä risusavottakaistale – onneksi kapea. Maassa pystytappeja ja oli joka suuntaan osoittavia ohuita jalan alla katkeilevia puolilahoja ja kovempiakin riukuja.

Sen verran varovaisuutta maasto aiheutti, ettei kukaan kompastunut riukuihin. Hauskan näköistä liikkuminen oli, kun jalat nousivat välillä koukkuun, kuin jumppaharjoituksissa. Huomasimme, että kyllä tällaisellakin alustalla voi taivaltaa, kun varoo kaatumista.

Tämän jälkeen kulku näkötornille polkuja pitkin olikin helppoa – mitä nyt se, että koko matka lähtöpaikasta alkaen oli ylämäkeä. Vaaran lalla maistuivat evät ja muutama kävi näkötornillakin. Paluu eri reittiä olikin alamäkivoittoista ja loppuvaiheessa autotietäkin. Sekä polun että teiden varret olivat täynnä erilaisia kukkivia kasveja.

Jouko Koivu

Pirjo Kukkonen (vas.) ja Armi Repo kertovat veneonnettomuudesta.

Porukka lähdössä maastoon.

Sydänvaaran tornista oli hulppea näköala Pieliselle ja alas.

Paluumatkalla ohitimme vanhan koulutien lähtökohdan. Entisaikaan kuljettiin paljon jalan, mutta tällä tiellä ehkä hevoskärryllä tai talvella reellä tai hiihtäen. Koulu on nyt kylätalona.

Lopuksi siirryimme autoilla vielä pääsaaren pohjoisosaan Saarenpään grillikodalle niin kapeaa kylätietä pitkin, että koko ajan jännitti, tuleeko yhtään autoa vastaan. Ei onneksi tullut.

Ohitimme kylätalon – entisen kansakoulun – ja se lähellä olevan Rukoushuoneen – näkötornille menevän ylämäkitien ja sitten mutkainen tie vain kapeni entisestään.

Hyvin siinä vierähti 5–6 kilometriä ja kodalle vasta mutkainen reitti oli lopuksi. Siellä tulen äärellä vietimme kahvitellen ja eväitä nauttien aikaa ennen paluumatkalle lähtöä.

Paluumatkalla oli pieni pysähdys Karhusaaren kalliorantojen ja kivisommitelmien ihailemiseksi. Kalliomaasto kivijonoineen ja jyrkänteineen on katsomisen arvoinen.

Jouko Koivu

Vanha koulutie muistona menneestä ajasta.

Alkutaipaleella riitti heinikkoa ja risukkoakin.

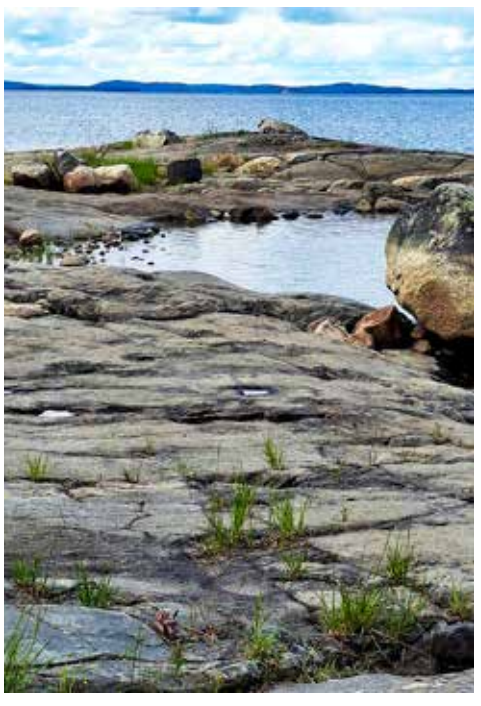

Karhusaaren rantakalliolla.

Siilin Ladun väki ruskaretkellä Susikyrössä

Kaarina Heiskanen

Retkellä Hietajärvellä.

Kävin useamman kerran Pallaksella viime vuosituhannella.

Oktalaisten kanssa vaelsimme Leviltä Aakenuksen ja Pallaksen kautta Susikyröön Tunturiladun 40-vuotisjuhliin ja Susiaisiin, jossa pari oktalaista vihittiin tunturisudeksi 1986.

Keväällä 1991 kummisetäni vei minut hiihtämään Lapponia-hiihtoa. Yövyimme viikon Susikyrön kämpässä. Saman vuoden syksyllä ajoin ystäväni Ilman kanssa Susikyröön, koska minut vihittiin tunturisudeksi nro 1562. Talkoilla tehty Susikyröntie otettiin tuolloin käyttöön.

Kiinnosti jo nähdä tuttuja maisemia ja kohteita pitkästä aikaa uudelleen. Niinpä lähdimme mieheni kanssa Njallaisten **Nuutisen Merjan** ja **Eeron** johtamalle retkiviikolle Susikyröön.

Meitä Siilin latulaisia lähti 13 henkilöä ja Nita-koira kimppakyydein sekä seitsemän kajakkia **Hannun** auton perässä kohti pohjoista. Majoituimme Susikyrössä vanhaan kämppään, asuntovaunuun, telttaan ja riippumattoihin. Teimme päiväretkiä lähimaastoon. Melojat kävivät parina päivänä melomassa. Sateisina päivinä teimme yhdessä retket läheiselle Ahovaaralle ja Hietajärven upeisiin metsämaisemiin.

Upeassa kelissä vaelsimme Montellinmajalle, jossa olin yöpynyt 45 vuotta sitten. Nyt maja on lukittu, mutta metsähallitus oli rakentanut upeat palveluvarustukset majan ympärille. Pidimmekin kodassa tulilla evästauon.

Jatkoimme kohti Nammalaa. Kuvasimme ruskaa ja poroja polun varrella. Mieheni lähti mukaani, kun muut palasivat Susikyröön. Kävelimme isosarvisen poron perässä kapeaa polkua kohti Nammalaa. Poro poikkesi polulta ja laskeutui maaten.

Nammalakurun autio- ja varaustuvassa on seinällä on kehystettynä pari vuotta sitten lumivyöryssä menehtyneiden viimeinen vieraskirjamerkintä.

Kävimme kiertämässä myös Pyhäjoen monipuolisen ja kiinnostavan luontopolun. Loppuviikosta teimme yhteisen retken Pallakselle. Tutustuimme opastuskeskukseen odottaessamme sumun hälvenemistä. Vaeltaessamme ylös tunturiin sumu sakeni välillä ja satoi vettä. Rakkaista pilvien pyyhkimää rinnettä nousimme Taivaskerolle evästauolle. Huipulla taivas repesi hieman ja näimme auringon valaisemia maisemia tuokion.

Laukukeron rinnettä noustessamme ropsautti räntärakeitakin porotokan tullessa rinteessä vastaan. Huipulta näkyi hyvin saderintama.

Laskeutuessamme rinnettä **Eijan** nilkkaan sattui niin, ettei hän kyennyt enää liikkumaan. Hänet kannettiin tasaisempaan kohti ja annettiin ensiapua odotellessa ensihoitoa paikalle. Onneksi sade lakkasi ja ensiaputarvikkeet olivat mukana!

Susikyrössä miehet tekivät Eijalle kainalosauvat ja hän nukkui pukuhuoneen lattialla Pekan Oskarissa. Aamulla lähdimme Leville lääkäriin, jossa todettiin nilkan murtuneen. Matkamme jatkui kohti kotia toisten jäädessä siivoamaan vielä paikat kuntoon.

Kaiken kaikkiaan ruskaretkiviikko oli silti onnistunut. Sää tarjosi oman mausteensa. Kosket vauhtia melojille ja Susikyrö hyvän paikan palautua päivien koitoksista.

Väki oli iloisen reipasta. Jäi hyvä mieli. Kiitokset vetäjille ja retkeläisillemme!

Kaarina Heiskanen
o.s. Klemetti
tunturisusi 1562
vuodelta 1991

Kaarina Heiskanen

Isosarvinen poro levolla.

Merja Nuutinen

Eijalle tehtiin mittatilaustyönä kainalosauvat Susikyrössä.

Maisemat tutuksi meloen

Eija Jyrkkärinne

Melojat Ounasjoella

Ruskaretkelle osallistui seitsemän melojaa; tavoitteena oli tehdä kolmen vuorokauden melontaretki ja yöpyä kaksi yötä maastossa. Sääolosuhteiden vuoksi päädyimme päiväretkiin.

Säätiedotuksen mukaan oli luvassa poutapäivä, joten Ounasjoelle melomaan. Aloitimme Huutotievan veneenlaskupaikalta hieman Ketokosken yläpuolelta. Ketokosken kävimme tarkastamassa maantiesillalta. Vettä oli hyvin ja pääuoma näkyi koskessa, vaikka kiviäkin näkyi.

Kokenein meloja edellä lähdimme joelle ja kohti koskea seuraten pääuomaa väistellen kiviä. Kosken voima kiihtyi ja vettä tuli kajakin keulan yli syliin. Pohjakosketuksia ja kiven tönäisyjä tuli sekä yksi kaatuminen. Ketokoski on noin kilometrin pituinen, ajoittain rauhallisempi, ajoittain jyrkempi ja kivisempi. Koskien jälkeen päästiin rauhalliseen virtaan, joka kuljetti kajakkeja hyvin. Ounasjoki virtaa leveänä, välillä on koskia ja nivoja. Rantapenkat ovat korkeita ja jyrkkiä.

Melojat lähdössä Huutotievan veneenlaskupaikasta, hieman Ketokosken yläpuolelta.

Pidimme kajakeissa istuen suvannoissa lyhyitä taukoja. Lounaspaikkaa etsiessämme näimme rannalla miehen, joka kutsui meidät laituriinsa tauolle. Nostettuamme kajakit rannalle, pidimme kunnon tauon. Lounaan jälkeen jatkoimme alavirtaan, jokunen koski ja niva tuli vastaan. Löytyi joen varrelta matala hiekkaranta rantautumiseen; pidimme maissa tauon. Loppumatka sujui rauhallisesti alavirtaan meloen. Melonnan päätimme Vähäkosken veneenlaskupaikalle. Matkaa noin 19 kilometriä ja yhdeksän koskea tai nivaa.

Toinen melontapäivä Käkkälöjoella. Aloitettiin Siltakoskelta, joka tarkastettiin maantiesillalta. Käkkälöjoessa oli hyvin vettä. Kokenein meloja edellä lähdimme joelle, ensin hieman ylävirtaan jotta päästiin joen pääuomaan parhaiten. Siltakoski oli vauhdikas ja kajakki kulki hyvin ilman pohjakosketuksia. Mieliala oli korkealla innostuneina jatkoimme matkaa.

Käkkälöjoessa oli useita koskia, suvannot lyhyitä ja joskus virta vei suoraan seuraavaan koskeen. Vesi pärskyi ja matka joutui nopeaan. Pidimme lyhyitä taukoja kajakeissa. Täälläkin rantatörmät olivat korkeat.Lounastauon pidimme Ahokosken jälkeen. Lounaan jälkeen matka jatkui ja kosket seurasivat toisiaan. Joitakin mökkejä oli rantatörmällä jokivarrella.

Kielisenkosket olivat Käkkälöjoen pahimmat, varsinkin alin Kielisenkoski, jossa oli suuria kivenlohkareita keskellä virtaa ja koski oli leveä. Selkeää päävirtaa ei näkynyt.

Selvisimme pohjakosketuksilla kiviin. Ennen Ounasjokea alkoi Haarakoski, joka oli vauhdikas ja kivinen, siinä useita kivikosketuksia ja kaatuminen.

Tässä etumeloja kävi rannalla katsomassa Ounasjoen Haarakosken ja totesi sen olevan hyvin laskettavissa; koski oli runsasvetinen, vauhdikas ja helposti melottavissa.

Ounasjoki oli leveä, vähemmän koskia ja pidemmät suvannot. Lepotauon pidimme saaressa keskellä Ounasjokea.

Vuorossa olikin osuuden viimeinen koski; Sioskoski. Sioskoski oli pitkä, kivinen, vauhdikas koski, jossa päävirta oli nähtävissä. Kahvitauolle nousimme Sioskosken päivätuvalle, joka on kauniilla harjanteella.

Lopputaival Huutotievaan oli leppoisaa jokimelontaa. Matkaa kertyi 27 kilometriä, johon sisältyi 29 koskea tai nivaa. Käkkälöjoki–Ounasjoki -reitti on runsaan veden aikana kokeneelle melojalle hyvin melottavissa.

Merja Sormunen

Päiväretki Peltoaivin huipuille.

Syysretki Muotkatuntureille

Perjantain 4.9. aikana Muotkan Ruoktuun saapui kimppakyydeillä kahdeksan tuntureille suuntaavaa vaeltajaa eri puolilta Suomea. **Merja U** Helsingistä, **Anitta** Kiuruvedeltä, **Ulla** ja **Elina** Oulusta, **Suvi, Terho** ja **Merja H** Kuopiosta ja ryhmän vetäjä **Markku** Tuusniemeltä.

Olimme saaneet Markulta tarkan suunnitelman päivämatkoista ja yöpaikoista, onneksi maininnalla ”muutoksia voidaan tehdä tarpeen mukaan”.

Lauantaina lähdimme kävelemään Peltojoen itärantaa pitkin kohti ensimmäistä yöpaikka. Sää oli pilvipoutainen ja tuulinen. Matka taittui mukavasti helppoa reittiä pitkin, kunnes puolentoista tunnin kävelyn jälkeen takaa kuului Merja U:n parkaisu – kenkä hajosi! Vaelluskengän etuosan pohja irtosi ja hetken pelkäsimme, ettei Merja U pysty jatkamaan matkaa. Kenkää korjattiin jesarilla ja nippusiteellä Merja U tuumasi, että hän yrittää mennä kengällä ainakin ensimmäiseen yöpaikkaan asti. Sinne päästyämme päätimmekin jatkaa suoraan toisen päivän yöpymispaikkaan.

Peltojoen ylitys iltapäivän auringossa houkutteli enemmän kuin aamulla aivarhain. Kahlaus oli helppo. Jalat ja pää virkistyivät, ja ylämäestä huolimatta jaksoimme hyvin Peltoaivin nimettömälle lammelle. Auringon laskettua ilta oli hyytävä kylmän pohjoistuulen puhaltaessa. Olipa ihana vetäytyä lämpimään makuupussiin jo ennen iltayhdeksää.

Sunnuntai. Läpi yön tuuli kylmästi ja aamulla olikin teltan katto valkoisena. Yöllä oli ollut pakkasta. Aurinko kuitenkin lämmitti pian tienoot.

Valmistelimme lähtöä Peltoaivin kolmen huipun retkelle. Lounastimme aurinkoisessa säässä pienen puron varressa ilman kiirettä nauttien maisemista ennen korkeimmalle huipulle nousua. Nousun aikana tuli muutaman minuutin kestäviä lumi-, vesi-, rae-, ja räntäkuuroja. Peltoaivin korkeimmalla huipulla Peltojärvi näkyi kokonaisuudessaan ja jossain siellä myös se ”Biitsi”, mihin olimme seuraavana päivänä suuntaamassa. Laskeutuminen oli helppo ja maisemat upeat.

Istuskelimme vielä tullessa vähän aikaa Peltoaivin hietikolla.

Maanantai. Aamulla herätessämme maa ja teltat olivat valkoisena. Yö oli ollut todella kylmä. Vesi oli jäätynyt ulos jätetyissä astioissa. Säätiedotuksen mukaan keskiviikolle, Kuarvikozzan huiputuspäivälle , oli luvassa rankkaa sadetta ja pakkasta.

Oli täysin selvää, että huiputus ei tulisi onnistumaan. Merja U:n kenkää korjattiin vielä rautalangalla ja lisäteipeillä kävelykuntoon, ja Anitta ja Merja U päättivät jäädä lähemmäs retkeilemään niin kauan kuin kenkä kestää. Tässä vaiheessa myös Ulla, Elina ja Suvi päättivät patikoida sateelta suojaan Muotkan Ruoktuun mökille. Sieltä käsin he tekivätkin sitten virkistäviä päiväretkiä Inarin ja Kiilopään maisemiin.

Retkikunnan loput Markku, Terho ja minä Merja H, päädyimme jättämään sateen uhkan takia ”Biitsin” ja Kuarvikozzan toiseen kertaan ja suuntaamaan lähemmäksi, Honkavuoman Latvajärvelle. Päivä oli taas aurinkoinen ja maisemat avautuivat upeina lähestyessämme Honkavuoman Latvajärveä.

Mieleinen telttapaikka löytyi Latvajärven länsirannalta. Ajatuksena oli päästä aamuaurinkoon. Teltan sulatteluun ja kuivatteluun oli kahtena ensimmäisenä aamuna kulunut aikaa, ja tiedossa oli vielä seuraavaana päivänä rankkasade. Terho kokeili kalaonnea ja saikin hauen, joka ei kuitenkaan päätynyt pataan, vaan takaisin Latvajärveen.

Tiistai. Yllätykseksemme yö oli lämmin. Tuuli oli kääntynyt yön aikana etelään. Puolen päivän aikaan alkoi sataman, ja vetäydyimme lounaalle absidiin ja sen jälkeen päiväunille.

Loppupäivä vietettiinkin pääasiassa teltoissa torkahdellen, ajatellen, kirjaa lukien ja vesipisaroitten ilakointia teltan katolla seuraten. Päiväunista huolimatta nukahdettiin iltayhdeksään mennessä sateen edelleen ropistessa.

Keskiviikko. Yö oli taas lämmin. Piti jopa vähentää vaatetta yön aikana. Yöllä taivasta valaisi revontulet!

Aamulla aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta ja tuuli oli tyyntynyt. Suuntasimme Peltoaivin länsirinteitä pitkin Alemman Honkavuoman alkulähteille asti, jossa lounastimme. Paluumatka oli yksi upeimmista maisemareiteistä; kävelimme Peltoaivin länsipuolella olevien tunturihuippujen yli. Sieltä ihastelimme tuntureitten jatkumista silmänkantamattomiin.

Ennen iltatoimia Terho kävi taas kokeilemassa kalaon-

Heti ensimmäisenä päivänä kenkärikko. Rautalanka, nippuside, jesari ja ammattitaitoiset suutarit korjasivat tilanteen. Tällä sitten viikko pärjättiin.

Terho ja Merja Peltoaivilla, taustalla Peltojärvi.

nea ja tulihan sieltä taas hauki. Myös se pääsi takaisin vapauteen.

Torstai. Lämmin yö takana. Peilityyni Latvajärvi häikäisi aamuauringossa! Pakkasimme tavarat rinkkaan ja suuntasimme kohti Luolikkokurua ja Bealdoaivia.

Ylämäkeä riitti koko päiväksi, mutta mieli oli virkeä ja pienen lammen rannalla pidetyn lounastauon jälkeen ponnistelimme vielä viimeisen ylämäen Tuanganuaivile. Saapuminen huipulle oli ennennäkemätön; molemmin puolin kohosi korkeat kallioseinämät, pohjalla louhikkoa, keskellä kimalteli lampi.

Mieleinen telttapaikka löytyi Peltojoen puoleiselta sivustolta ylhäältä. Uskomattomat maisemat ympäröivät meidät! Kiertelimme vielä illalla Tuanganuaivin laen jyrkänteitä pitkin joka suuntaan avautuvia maisemia ihastellen.

Perjantai. Heräsimme vähän ennen kuutta ilman herätyskelloa, olikohan jo kotimatka mielessä! Heitimme rinkat selkään. Lähdimme laskeutumaan Tuanganuaivin rinnettä alas Hansin kodan kautta kohti Jeageloaivin ruskan väreissä kylpevää rinnettä.

Rinteellä jouduimme suuren kahtia jakautuneen porotokan keskelle. Poistuimme hissukseen vasemmalle, ja porot kurvasivat oikealta puoleltamme alapuolella olevan ryhmän luo. Matka jatkui Veajetlattu-lammen rannalle lounaalle, jossa meitä odotti yllätys!

Kenkäongelmasta kärsinyt Merja U ja Anitta olivat siellä aamupalalla. Ruokailun lomassa kuulimme Merja U:n ja Anittan kuulumiset. Maanantaina erottuamme he olivat menneet Lahtisen ”huvilan” pihapiiriin sadetta pitämään. Siellä tämä kenkärikosta kärsinyt parivaljakko oli korjannut toisenkin vastaavaan ongelmaan törmänneen vaeltajan kengän saamillaan opeilla ja välineillä, siivonnut tienoita ja kerännyt polttopuita.

Sadepäivä oli mennyt heilläkin teltassa makoillessa. Keskiviikkona he olivat mennet Tuanguaiville, yöpyneet ylängöllä nauttien öisistä revontulista. Torstaina Merja U ja Anitta olivat menneet Hansin kodan kautta yöpymään Veajetlattu-lammelle, missä me heidät sitten tapasimmekin perjantaina.

Matka jatkui ruskan värejä ihastellen Peltojoen varteen ja Muotkan Ruoktulta varattuun mökkiin. Illan kruunasi sauna, poronkäristys ja poroburger!

Lämpimät kiitokset mukavalle matkaseuralle ja erityisesti Markulle, jonka opastuksella näimme upeita maisemia, vältimme suot ja pusikot ja osuimme aina sinne minne olimme matkalla.

Hienot muistot jäi Muotkan tunturialueesta ja tekemästämme retkestä!

Matka näytti tältä
Merja Hiekkalahden
silmin
Kuvat **Merja Hiekkalahti** ja **Markku Tirkkonen**

Tuanganuaivin huipulle johtava sola.

Markku ja Terho Tuanganuaivilla.

Peltoaivin huipulla.

Peltoaivin nimetön lampi.

Poroja Jeageloaivilla.

Terhon lepohetki Jeageloaivilla.

Peltojoki.

Markku aamiaisella Latvajärven rannalla.

Pakkasaamu Peltoaivilla.

Tervehdys uudelta toimitussihteeriltä!

On mukava päästä mukaan tekemään Tunturilatu-lehteä ja samalla vähän uudenkin äärelle. Uuden tehtävän myötä edessä on varmasti paljon opittavaa, mutta myös mahdollisuus yhdistää monta itselleni mieluisaa asiaa.

Arjessa työskentelen tuotannonsuunnittelijana, ja koulutukseltani olen insinööri. Työni on melko hektistä, joten järjestötoiminta ja luonnossa liikkuminen tarjoavat sille hyvää vastapainoa.

Olen kiinnostunut visuaalisesta viestinnästä, joten lehden tekeminen tuo tähän mukavan ja mielenkiintoisen lisän. Lehden tekemiseen tarvitaan kuitenkin meitä kaikkia tunturilatulaisia, jotta sen sivuille saadaan monipuolinen kattaus toiminnastamme, tapahtumista ja yhteisistä kokemuksistamme.

Mitään suuria mullistuksia ei ole tiedossa, mutta ainahan lehdessä näkyy myös toimitussihteerin oma kädenjälki. Edessäni on paljon uuden opettelua, joten toivon teiltä myös hieman kärsivällisyyttä.

Luonto ja retkeily ovat aina olleet tärkeä osa elämääni. Olen kotoisin Ivalosta, Inarin kunnasta, ja olen aikanaan siirtynyt töiden perässä etelään. Kaiken mahdollisen vapaa-aikani pyrin kuitenkin viettämään pohjoisessa.

Täällä etelässäkin hoidan koti-ikävääni retkeilemällä ja luonnossa liikkumalla.

Odotan innolla, millaisia tarinoita, retkiä ja yhteisiä hetkiä pääsemme tulevissa lehdissä jakamaan.

Taina Jääskeläinen

25 vuoden taival pulkassa

Vuoden 2002 alussa olin uuden edessä. **Antti Karlin** oli jättänyt Tunturilatu-lehden toimitussihteerin tehtävät kymmenen vuoden talkoilun jälkeen ja lehdelle haettiin uutta toimitussihteeriä. Hain tehtävään, koska lehtityö oli minulle sangen tuttua. Olen ollut paikallislehdissä töissä koko elämäni ja taittanut jo aiemmin järjestölehtiä.

Olen liittynyt Tunturilatuun 1996 perustaessamme Satakuntaan oman kerhon, Geatkin.

25 vuoden rupeama lehdentekijänä on ollut mielenkiintoinen. Tunturiladun jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti lehdentekoon.

Vain kerran on ollut tilanne, jolloin materiaalia ei ollut riittävästi, ja lehden ilmestymistä lykättiin viikolla. Yleensä materiaalia oli tarjolla sopivasti ja usein jäi joku juttu jemmaan seuraavaa numeroa varten.

Tämä lehti on järjestyksessään sadas, jota olen ollut tekemässä. Päätoimittajia on tänä aikana ollut kuusi.

Nyt tämä pesti päättyy omasta tahdostani. Onneksi **Taina** oli asiasta innostunut, ja pääsen huokaisemaan helpotuksesta, kun lehdentekijä löytyi.

Onnea Tainalle ja kiitos teille kaikille, joihin olen tämän pestin kautta saanut tutustua.

Ensi kesänä olen luvannut vetää ensimmäisen Tunturiladun Ikihonka-leirin Susikyrössä.

Idean esitti **Marjukka Taavitsainen** juhlakirjaa kootessani.

Tavataan Susikyrössä.

Satu Ojala

Marita Maula

Uusi toimitussihteeri Taina Jääskeläinen entinen toimitussihteeri Satu Ojala tapasivat toisensa ensimmäisen kerran Tunturiladun juhlaviikonloppuna, vaikka puhelimessa on puhuttu todella usein.

Sinustakin voi tulla outa-, tunturi- tai johtajasusi

Jokaisella lapinkävijällä, joka arvostaa Lappia ja on kiintynyt sen luontoon, on mahdollisuus Tunturiladun jäsenenä pyrkiä tunturisusien erähenkiseen laumaan.

Tunturisudet ovat susivaatimukset täyttäviä, itsenäiseen vaeltamiseen pystyviä lapinkävijöitä, jotka rajoituksensa tuntien kohtaavat tunturiluonnon ja -maailman. Heille on tärkeää vaellusharrastuksensa ylläpitäminen ja jakaminen sekä tunturialueilla vastuullisen retkeilyn vaaliminen.

Ensimmäiset sudet vihittiin vuonna 1947. Uudet sudet vihitään juhlallisin menoin joka syksy pidettävissä susiaisissa. Kaikkiin susiasteisiin tarvitaan lisää jäseniä. Erityisesti toivotaan Tunturisusien tarkastelevan mahdollisuuksiaan suorittaa Johtajasuden vaatimukset ja hakea tätä arvoa. Tunturilatu – tietoa meistä – tunturisudeksi sivulta löytyvät susisäännöt ja -vaatimukset. Nyt on hyvä aika suunnitella omat talvi- ja kesävaellukset ensi vuodelle.

Susivaliokunta pyrkii osaltaan antamaan tukea tämän hienon järjestelmän jatkuvuuden turvaamiseen. Järjestetään webinaareja, joissa alansa tunnetut henkilöt kertovat omista retkistään, vaelluksistaan sekä niihin liittyneistä varusteista ja tarvittavista erätaidoista. Toisena tärkeänä asiana on koettu saada helppo yhteydenpito kerhojen kanssa ja tähän on luotu kerhoaktiivit sähköpostirinki, johon siis kuuluvat kerhojen susivastaavat ja muut halukkaat asiasta innostuneet tunturilatulaiset. Rinkiin pääsee mukaan ilmoittautumalla susivaliokunnan jäsenelle. Kolmantena toimintana on pyritty aktivoimaan kerhoja järjestämään tunturivaelluksia ja tunturisusivaelluksen kriteerit täyttäviä vaelluksia ja tiedottamaan niistä aktiivisesti, jotta susiksi aikovat löytäisivät hyviä mahdollisuuksia saada vaellukset tehtyä.

Susivaliokunta kiittääkin kerhoja näiden vaellusten järjestämisestä. Tunturiladun nettisivuilta löytyy toiminta-kohdasta eri vuodenaikoina tarjolla olevat kerhojen vaellukset kootusti.

Susivaliokunta toivoo kaikkien tunturilatulaisen aktiivista osallistumista tämän hienon perinteemme ylläpitämisessä ja jatkuvuuden turvaamisessa ja susivaliokunnan jäsenet vastaavat mielellään kysymyksiin. Yhteystiedot tiedot löytyvät Tunturiladun sivuilta tietoa meistä– tunturisudeksi–susivaliokunta.

Anja Kylävalli
Susivaliokunta

Marita Maula

Illan pimeydessä vihittiin komea joukko Outasusia Leppävirralla.

Tunturisudet Tuomas Lahtinen Geatkista ja Tuomo Jantunen Kavtsista saivat karttatehtävän susiaisissa, tarkastamassa olivat noita ja Hanna-Mari Sinilehto.

KÄMPPÄTOIMIKUNNAN KUULUMISIA

Ensi kesänä Kiisalle rakennetaan kellari ja puuliiteri

Isot kiitokset kaikille viime kesänä kämppätalkooviikoilla olleille sekä kaikille, jotka ovat eri kämpillä ollessaan tehneet erilaisia kunnostus-, siivous- ja muita vastaavia töitä.

Jäsenistön apuja tarvitaan erilaisissa töissä, jotta kämpät pysyvät hyvässä kunnossa.

Kesän 2027 kämppätalkoot ovat erilaiset kuin ovat perinteisesti olleet.

Susikyröstä aloitetaan, lauantaina voi jo tulla. Kyrön viikko on 10.–17. heinäkuuta. Kyrössä tarvittaisiin 15–17 henkilöä.

Sitten osa siirtyy Kiisalle kahdeksi viikoksi 17.7.–31.7. Eli ensimmäinen viikko on 17.7.–24.7. ja toinen viikko on 24.7.– 31.7.

Kiisalla tarvitaan rakentavia käsiä, sillä siellä rakennetaan lisäpuuliiteri ja maakellari normaalien huoltotöiden lisäksi. Kiisalla tarvittaisiin kahdeksan henkilöä kämppäisännän ja muonittajan lisäksi.

Talaksella ei ensi kesänä pidetä varsinaista talkooviikkoa, vaan huoltotyöt tehdään erillisjärjestelyllä.

Muutamia huomioita.

Kaikilla kämpillä on havaittu huonohkoa siivousta aika ajoin, esimerkiksi pöytien, penkkien ja tasojen pinnat ovat olleet rasvaisia, lattialla ruokajäämiä, astioita rasvaisena ja niin edelleen.

Toivomme, että jokainen lähtiessään hoitaa siivouksen omassa kämpässään ja Pekan-Oskarissa siivoutaan tupa, vessat, lattiat, pesuhuone ja niin edelleen.

Kyrön parkkipaikka ja siellä olevat auton lämmitystolpat:

Lämmitystolpat ovat tarkoitettu auton lohkolämmittimien käyttöön talviaikana. Niitä ei voi käyttää matkailuajoneuvon sähkön saamiseen eikä sähköverkko riitä sähköajoneuvojen lataamiseen.

Kämppätoimikunta toivottaa kaikille oikein hyvää loppuvuotta ja joulunaikaa.

Kämppäisäntä
Markku Salminen

Kolmessa kuukaudessa yli kymmenentuhatta kilometriä

Vaikka Tunturiladun juhlavuoden kävelyhaaste otettiin melko laimeasti vastaan, osa jäsenistöstä keräsi kilometrejä ihan tosissaan.

Kampanjaan osallistui kaikkiaan 56 kävelijää, mikä on Tunturiladun jäsenmäärään nähden aika vähän. Tiettenkään kaikilla ei ole mahdollisuutta osallistua kampanjaan.

Jäsenistön määrään suhteutettuna kerhoista oli aktiivisin Vihtta, jonka yhdeksän kävelijää kulki poluilla ja teillä jopa 2 980 kilometrin matkan.

Pienen kerhon jäsenistä lähes puolet osallistui tähän leikkimieliseen, mutta kuntoa kohottavaan kisaan.

Eniten kilometrejä keräsi Login **Piia Kramsu**. Hänen kilometrimääränsä, 1 083 oli ylivertainen muihin kävelijöihin nähden.

Paavo Ahonen

Puotilan kartano toimii tänä päivänä kulttuuri- ja kohtaamispaikkana sekä lounasravintolana ja juhlatilana.

Puotilan kartanolla pitkä historia

Tunturiladun perustava kokous pidettiin Puotinkylän retkeilymajassa 9. marraskuuta 1946.

Rakennuksella on lähes 300-vuotinen historia. Se on yksi Helsingin vanhimmista kartanoista. 1756 se muodostettiin kolmesta ratsutilasta.

Kartanoa ovat hallinneet aatelissuvut, kauppaneuvokset, liikemiehet, Helsingin kaupunki ja jälleen yksityiset omistajat. Jokainen aikakausi on jättänyt jälkensä kartanon rakennuksiin, ympäristöön ja käyttötarkoitukseen.

Ensimmäisenä sen omisti Jägerhornien suku. Heidän jälkeensä kartano oli yksityisomistuksessa seitsemällä eri suvulla tai yrityksellä aina vuoteen 1933 asti, jolloin se siirtyi Helsingin kaupungin omistukseen.

Aika talvisodan syttymisestä aina 1960-luvun alkuun saakka oli Puotilan kartanon historian dramaattisimpia vaiheita. Kartano palveli vuorollaan vanhusten hoitokotina, kansakouluna, lasten kesäsiirtolana, tutkimustoiminnan tukikohtana ja lopulta häädettyjen perheiden asuntolana.

Rakennuksilla ei ollut yhtä pysyvää käyttötarkoitusta, ja vuosikymmenten kuluessa niiden kunto heikkeni niin pahoin, että kartano oli lopulta lähellä tuhoutua kokonaan. Sodan jälkeen rakennus jäi vähäksi aikaa tyhjilleen ja toimi myös retkeilymajana.

Tammikuussa 2013 kaupunki myi kiinteistön paikalliselle kotiseutuyhdistykselle, Koy Puotilan Kulttuurikartanolle.

PETIPAIKKAVARAUKSIA

Tilanne 15.11.2026

VANHA KÄMPPÄ (10+4 paikkaa)

29.12.–6.1.	Jäsenvaraus (5/14)
7.1.–10.1.	Tsietsa (6/14)
27.2.–6.3.	Kolbma (14/14)
6.3.–13.3.	Jäsenvaraus (4/14)
13.3.–20.3.	Owla (14/14)
20.3.–25.3.	Jäsenvaraus (1/14)
27.3.–3.4.	Geatki (14/14)
3.4.–10.4.	Logi (14/14)
10.4.–11.4.	Jäsenvaraus (2/14)
11.6.–20.6.	Jäsenvaraus (11/14)
3.7.–10.7.	VaVa (5/5)
10.7.–17.7.	Kämppätalkoot (5/5)
31.7.–8.8.	Ikihonka-leiri (5/5)

SUSI-OSKARI (5 paikkaa)

28.11.–30.11.	Jäsenvaraus (2/5)
30.11.–4.12.	Jäsenvaraus (5/5)
4.12.–10.12.	Jäsenvaraus (2/5)
31.12.–2.1.	Jäsenvaraus (1/5)
4.1.–5.1.	Tsietsa (5/5)
27.2.–6.3.	Kolbma (5/5)
6.3.–13.3.	Jäsenvaraus (5/5)
18.3.–28.3.	Jäsenvarauksia (2/5)
28.3.–1.4.	Jäsenvaraus (1/5)
10.4.–17.4.	Jäsenvaraus (5/5)
3.7.–10.7.	VaVa (5/5)
10.7.–17.7.	Kämppätalkoot (5/5)
31.7.–8.8.	Ikihonka-leiri (5/5)
11.9.–18.9.	Kuokte (5/5)

KOIRA-OSKARI (5 paikkaa)

23.12.–30.12.	Jäsenvaraus (5/5)
31.12.–2.1.	Jäsenvaraus (5/5)
27.2.–6.3.	Kolbma (5/5)
11.3.–13.3.	Jäsenvaraus (2/5)
1.4.–11.4.	Jäsenvaraus (3/5)
11.4.–17.4.	Jäsenvaraus (5/5)
10.6.–20.6.	Jäsenvaraus (3/5)
3.7.–10.7.	VaVa (5/5)
10.7.–17.7.	Kämppätalkoot (5/5)
31.7.–8.8.	Ikihonka-leiri (5/5)
11.9.–18.9.	Kuokte (5/5)

SUSI-KIISA (8 paikkaa)

17.7.–31.7.	Kämppätalkoot (8/8)
11.9.–18.9.	Logi (8/8)

SUSI-TALAS (10 paikkaa)

26.12.–2.1.	Jäsenvaraus (2/10)
11.2.–12.2.	Jäsenvaraus (4/10)
14.2.–15.2.	Jäsenvaraus (4/10)
13.3.–20.3.	Jäsenvaraus (10/10)

AIHKIN VARAUKSET

23.12.–1.1.	Jäsenvaraus
2.1.–8.1.	Jäsenvaraus
13.2.–3.5.	Jäsenvarauksia
20.6.–4.7.	Jäsenvaraus
4.7.–10.7.	VaVa
10.7.–17.7.	Kämppätalkoot
31.7.–8.8.	Ikihonka-leiri
4.9.–25.9.	Jäsenvarauksia
30.9.–3.10.	Jäsenvaraus
23.10.–30.10.	Jäsenvaraus

VARAUSTEN PERUUTUSEHDOT:

- Peruutuksen tapahtuessa aikaisemmin kuin 14 vuorokautta ennen varatun ajan alkua, varauksesta ei peritä maksua.
- Peruutuksen tapahtuessa 7–14 vuorokautta ennen varatun ajan alkua, maksu on 1/3 varatun ajan maksusta.
- Peruutuksen tapahtuessa alle 7 vuorokautta ennen varatun ajan alkua, maksu tulee suorittaa kokonaisuudessaan.

HUOM! **Kaikki varatut, peruuttamattomat petipaikat on maksettava** ja varauksen tekijä maksaa koko varauksen, ellei toisin ole sovittu varaustenhoitajan kanssa.

VARAUSMUISTUTUKSET:

Varauksen tehneelle tulee varauksista hänen sähköpostiin **muistutus kaksi viikkoa ennen** varauksen alkua, **päivä kerrallaan**.

Kämppien järjestyssäännöt löytyvät verkkosivuilta kunkin kämpän kohdalta esim. tunturilatu.fi/lapin-kampat/susikyro, **Aihkin uudet käyttösäännöt** kohdasta tunturilatu.fi/lapin-kampat/aihki

Ajan tasalla olevat petipaikkavaraukset löytyvät verkkosivuilta kämppien varauskalentereista tunturilatu.fi/lapin-kampat/petipaikkavaraukset

ALUE- JA AVAINMAKSUT 2027

tunturilatu.fi/lapin-kampat/tukikohtien-kayttomaksut

Kiinteistöjen aluemaksut (koskevat myös päiväkäyntejä, jos käyttää palveluja): maksettava Tunturiladun tilille **FI11 4108 0010 3176 86** ko. kämpän viitenumerolla tai kämpissä oleviin lippaisiin.

Varatut petipaikat varaajan **maksettava** Tunturiladun tilille **ennen varauksen alkua**.

- **Susikyrö (viite 5050)** jäsenet **15 €/vrk/hlö**, ei-jäsenet **25 €/vrk/hlö**
- **Susi-Kiisa (viite 7090)** jäsenet **10 €/vrk/hlö**, ei-jäsenet **20 €/vrk/hlö**
- **Susi-Talas (viite 6020)** jäsenet **10 €/vrk/hlö**, ei-jäsenet **20 €/vrk/hlö**
- Aluemaksua ei peritä alle 12-vuotiailta lapsilta.

Viikkomaksut (koskee koko kämpän varaamista **6-7 vuorokautta**):

- **Susikyrö vanha kämppä 750 € (viite 5050)**
- **Susi-Oskari 375 € (viite 5050)**
- **Koira-Oskari 375 € (viite 5050)**
- **Susi-Kiisa 400 € (viite 7090)**
- **Susi-Talas 500 € (viite 6020)**

VARAUSTENHOITAJA SEKÄ AVAINANOMUKSET JA -PALAUTUKSET:
Sirpa Alapuranen, p. 050 597 5811,
Vallikatu 5–7 A4, 02650 Espoo
sirpa.alapuranen(at)luukku.com,
varaukset(at)tunturilatu.fi

Koko kämpän varaus 1-5 vrk vuorokausihinnalla (=jäsenen aluemaksu x kämpän paikkamäärä x vuorokausimäärä)

- **Susikyrö vanha kämppä 150 €/vrk (viite 5050)**
- **Susi-Oskari 75 €/vrk (viite 5050)**
- **Koira-Oskari 75 €/vrk (viite 5050)**
- **Susi-Kiisa 80 €/vrk (viite 7090)**
- **Susi-Talas 100 €/vrk (viite 6020)**

Aihki (viite 8060) vuokra 35 €/vrk/koko mökki.

Susikyrön autonlämmitystolppien käyttö **5 €/lämmityskerta** (4 tuntia).

- Auton lämmitystolppien käyttömaksu maksetaan joko Tunturiladun tilille (viite 5050) tai Pekan Oskarin eteisessä olevaan lippaaseen ja merkitään sähkön käyttäjän nimi samassa paikassa olevaan vihkoon.
- **Lämmitystolppia saa käyttää vain autojen moottorin lämmittämiseen.**

Kämppäavaimet

- Kämppäavaimen **lunastusmaksu** on **130 €.** Avaimen palautuksen tapahduttua maksua ei palauteta.
- Tutustumisavaimen käyttömaksu on **30 €.**
- Oman **avaimen unohtumismaksu 15 €.**
- **Avainanomuslomake** samoin kuin **Kämppien avain- ja käyttösäännöt** löytyvät verkkosivuilta kohdasta tunturilatu.fi/lapin-kampat/kamppaavaimen-lunastus

Elokuinen melontaretki Keitelejärvelle

Tunturikerho Tsietsan elokuinen melontaretki suuntautui **Satu Purasen** opastuksella Keski-Suomeen ja Keitelejärvelle. Mukana retkellä oli **Suvi** ja **Niina** Kuopiosta ja **Marjatta** Siilinjärveltä.

Keitelejärvi tunnetaan kirkkaista vesistään, lukuisista saaristaan ja vaihtelevista maisemistaan. Melontaretkeily oli hyvä tapa tutustua järvialueeseen kesän lopussa. Elokuinen luonto oli parhaimmillaan. Rannoilla kasvoi järeitä mäntyjä ja kallioiset saaret nousivat vedestä maamerkkeinä. Matkan varrelta löytyi sekä rakennettuja että luonnon muovaamia rantautumispaikkoja.

Keitelejärveltä löytyy useita sekä lyhyempiä että pitempiä melontareittejä. Myllyselän melontakierros on lyhyempi 12 kilometrin päiväretki ja AlaKeiteleen ahmaisu pitempi, 2–3 päivälle suunnattu 45 kilometriä pitkä reitti. Aluetta pääsee kajakilla tutkimaan osissakin ja useammasta suunnasta.

Pieni ryhmämme nautti Keitelejärven luonnon karusta luonnosta. Ehdimme tutustua alueeseen ja sen mahdollisuuksiin lyhyessä ajassa asiantuntevan oppaan johdolla.

Keitelejärvi sopii erinomaisesti sekä lyhyemmille että useamman päivän melontaretkille. Reittimme oli suunniteltu niin, että aikaa jäi myös rantautumisiin, luonnon tarkkailuun ja kiireettömään järvimaisemista nauttimiseen. Juuri ne hetket tekivät retkestä erityisen upean kelin ohella. Retken kohokohtia olivat elokuiset illat auringonlaskuineen. Päivän lämpö vaihtui vähitellen viileään ilmaan, ja auringon laskiessa järven pinta muuttui peiliksi.

Melontaretkemme käynnistyi perjantai-iltana Nuotioniemestä, Erä ja luontopalvelut Hyväntähen uudesta retkeilytukikohdasta Keitelejärven rannalla Sumiaisissa.

Nuotioniemen alueella on mökki ja sauna, kaksi laavua, kota ja useita telttapaikkoja majoittumista varten sekä kattavilla palveluilla oleva tilava ruokakatos, joka soveltuu isommillekin ryhmille. Yövyimme teltoissa ja mökissä. Nuotioniemi osoittautui erinomaiseksi lähtöpisteeksi tuleville seikkailuille.

Ensimmäisen illan tarkoituksena ei ollut kerätä kilometrejä, vaan virittäytyä tulevaan retkeen, nauttia vesillä liikkumisesta ja rakentaa yhteishenkeä ryhmän kesken pienellä iltamelonnalla.

Illan hämärtyessä kajakkien keulat kääntyivät takaisin rantaan. Saimmekin jo kattavan näkemyksen siitä, miten lähdemme lauantain kokopäivä retkellä etenemään.

Lauantaina sitten rauhallisen aamun jälkeen lähdimme etenemään Keitelejärven tyyntä pintaa pitäen pieniä taukoja etenemisen aikana. Reitti oli pääosin helppo edetä. Kuitenkin, koska siinä täytyy ylittää isohko selkä, niin se tekee reitistä keskivaativan. Tällä kertaa meloimme pääasiassa tyyntä järveä lukuun ottamatta paluumatkan pientä lisääntynyttä aallokkoa haasteena. Kapeikkojakin pääsimme melomaan matkan varrella.

Ruokatauon pidimme Ketunhiekan taukopaikalla: kaunis paikallisen kyläyhdistyksen aktiivisesti ylläpitämä taukopaikka ja luonnonhiekkaranta. Iltapäivällä pysähdyimme Petäjäsaaren retkisatamaan. Se oli yksi reitin elämyksellinen kohokohta. Paikka on kesällä suosittu retkikohde, mietimme myös paikan talviretkipotentiaalia. Saaren nuotiopaikalla voi valmistaa retkieväitä tai nauttia kiireettömästä hetkestä järvimaisemien ympäröimänä. Sään vaihtuessa kodasta löytyy suojaa ja viihtyisä paikka levähtää. Hyvin varusteltuna taukopaikkana Petäjäsaari palvelee monenlaisia retkeilijöitä ja myös eri vuodenaikoina järvellä liikkujia.

Marjatta Nuutinen

Iltamelonta kohti Sumiaisia.

Suvi Dyster

Sää suosi melojia.

Retkeemme kuului myös saunominen ja uiminen jo virkistävässä vedessä sekä illan istuminen niin rannalla kuin kodassakin. Kyllähän meillä keskustelu siirtyi menneiden retkien kertomuksista myös tulevien retkien suunnitteluun. Kenties vielä uudestaan eri tavalla retkeillen tuolla Nuotiniemessäkin.

Sunnuntaiaamuna heräsimmekin sitten sateeseen. Vaan se ei muutoin meitä haitannut kuin että teltat piti pakata märkinä mukaan. Kävimme ennen kotiin lähtöä pienellä lähiretkellä unelmien kukkulalla. Sinne taisimme lukemisen lisäksi kirjoittaakin perustajan kirjaan ajatuksia unelmista. Kaiken kaikkiaan tunnelmaltaan ja kokemuksena ihana leppoisa kesäinen melontaretki, jossa kertyi kuin huomaamatta kattava melontakilometrimäärä viikonlopulle.

Kirjoittajat **Niina Kuparinen** ja **Suvi P Dyster**

Marjatta Nuutinen

Ketunhiekan nuotiopaikalla.

Satu Puranen

Hyväntähen rannalla oli hyvä leiriytyä.

Marjatta Nuutinen

Kapeikot toivat vaihtelua melontaretkellä.